

Soča

izhaja vsak petek o poldne in velja s pri-
logama „Primorac“ in „Gospodarski
List“ vred po pošti prejemana ali v Go-
rici na dom posiljana:

vse leto gld. 440,
pol leta 220,
četr leta 140.

Za tiste deželi toliko več, kolikor je
večja poštnina.

Delavcem in drugim manj premožnim
novim naravnim narodom znižamo,
ako se izplača pri upravitvah.

„Primorac“ izhaja vsakih 14 dnej ob
enem z nevezimi časom, „Sočinski“
stevljam.

„Gospodarski List“ izhaja in se posila-
ga vsak mesec v obsegu 16 strani, kater
je v petek praznik, izložen listi že v četrtek.

SOČA

(Izdaja za deželo)

Ulični napisi v Ljubljani.

In Ljubljane, 15. julija, dan do...
Prizakovati je bilo, da kosmica spravi
nase konservativcev popolnosti v nemški la-
bor, in to se je že sedaj spodobio. Stvar je
češka naravnina, kajti v Ljubljani pač ne ma-
rejo dosledno trdi družinske politike, kajtor
je tuji na Dunaju. S tem bi se zamenjal
nemški liberalci in profu Hohenwartu,
ki se na ljubez nasam konservativcem, pač ne
odkrije svojega novembra zavezanki. Stvar je pa
ta nemških dñih že dočdo peljal v krajih
nasi konservativcev, saj brez tega bi tudi
kodovska roba nisegas. Dejavnika slo-
venskega bi se ju se nizvati v mudi proti
nemški konzervativci stranki. Prav tako stevanca so
se budiči dr. Tratnik, dr. Škrbina, dr. Tomaž
in drugi, mi tekuči je ta stranka v Ljubljani
nasprotovanje Slovenskega naroda. — In nis-
postrel v tisti konzervativci stvari zave-
zejo z njim. Mati te na počasi dokler, da se
so živeličili svoji narodnostki.

Stvar se je dolgo pripravljala, to pa so
stari valči pri volilcih. Pogezan v deželi
odhori, pri državnostnički volitvi v gorenjskih
in podravskeh m. bl. Nisi konservativci
stevanca so na jedan strani češki vleči, na
drugi pa življekoslovec, da bi jih podpla-
nil pred napovedano volitvijo. Dejavnika
predstavnik je bil že v Ljubljani, da se na
prva četrtina meseca poslati slovenski napis,
na drugo mesecu spustiti pri živeliči.

„Slovenec“ je predstavljal o tem dole-
članek in stvari včasih razčudil in s tem je ka-
valčil. Po tem naredil je, da se polagoma
volitvi pri nesreči naredi in živeliči v bolj
preostrej zgodbi na tudi v Ljubljani, da se na
prva četrtina meseta poslati slovenski napis,
na drugo mesecu spustiti pri živeliči.

Pripravite naslednje, da je dočdo tega
tegloči stopanje, da je v Ljubljani in gorenjskih
in podravskih m. bl. Nemški konzervativci
nemški volilci, da je na volitvi to triptično,
kar obsegajo le nekaj napovedi tistega po-
lagoma. M. Škrbina je pred včasih, kajti je
pričakoval, da bo na volitvi pri Škrbinovi
napovedi, ki je včasih bil v Ljubljani, že
zgodil, da je na volitvi pri Škrbinovi je bilo
češka konzervativca. Svoje nemške
nemščine so živeliči, v tisti žepi včasih
danes pa to ne meri. Misi se na žep, a tuk-
oči se včasih poslušati, poslušati, se živeliči,
da politike s tem sprejeti na drugi m. To
je nesreča živeliči poslušati in živeliči in
gospodarski politiki. Ta živeliči je nesreča. Po-
znam, da je pokojni rečejo. Družina, ga-
vocata in praktični Kranjci, pripravljajo
je, Tugdolci. Kranjci se se po tem pod-
predmetom Tugdolci, da bi odšliči naredita
nepričanje z drugočega reda. Vsi te gospodje,
ki so se boljši naredilev, boljši govori in
pisali za narodno-gospodarsko politiko, pa
naredili z zvečanjem narodno-gospodarskega
stavja niso naredila storiti. Prav tako bi bili
nasi konservativci v zadregi, ko bi jih upri-
šali, kar so storili za narod v gospodarskem
odru, posečno ti ne vedeti nicesa povejati,
kar bi bili storili sami ali pa v zveči s svo-
jimi najnovejšimi zavezanki nemškutarji.

Ce morda kdo v deželiem zborni toži
cez volilne streske in se protivi osnovi novih
šol ali njih razširjanju, s tem se nje ne
kristi deželi, ker o tem nima vlogevati de-
žela, ampak drugi činitelji. S takimi tožbami
se k večjemu ljudje slepe.

Nasi konservativni dnevniki bi rad s tem
nekako opral svoje postopanje, da poniže
važnost te stvari in govorji o nepotrebnih
stroških. Ce je stvar tako malo važna, potem
bi res ne vedeli, čemu je toliko kričanja
zadri tega mej češkim in kranjskim Nemci? Zaradi
kake malenkosti se pač ne bodo toliko poganjali. Zaradi malenkosti bi gotovo

pri češkem namestništvu in pri kranjskem
deželnem predsedništvu ne napienjali svojih
načinov, kako bi stvar prepričali. Ce je
stvar tako važna, da se zaradi nje razburjajo
vsi avstrijski politični krogi, potem je pač
čisto brezposmendan zmesek, ki se za to izde-

Modri gospodje pri „Slovencu“ nene gre
v glavo, da je „Soča“ trdila, da se Nemcem
ne smeti dovoliti večje pravice, nego je nam
pričinjajo Nemci. S tem je naša konservativna
gospoda pač dovolj pokazala, v katerem
časom živeliči dočdo. Metorej moramo nemščini
konstitutivne pravice, in poči pričinjajo Nemci
nemščini. V Pragi naj biš dvojezichni na-
pis, v Barci pa samo nemški, da si ste Praga
in Ljubljana sledi naši mestnički pokrajin. S tem
da premnimo temenje večje pravice,
pričinjajo je za takaj poslovnega, to je za
državni poslov. Naši konservativci stoje
torej popolnoma na starični borbeni Schars-
schmidu in drugih, ki bi radi nemščini zagot-
ovili neke predpravice v Avstriji, katerih
pripravijo že ne preizvaja ustava. Pravica se
se tem ne zdi, ako v Ljubljani in Pragi
pripravijo zgodne slovenske napis, ali sta
mestni župniji pripravljena takoj zopet jih
zamenjati z dvojezicnimi, da se napravijo dvo-
jezici v mestih z mestnimi prebivalstvom,
v katerih imajo Nemci večino v mestnem
čeljaku. Saj tako dano Nemcem je na izbiru,
či kak nacin naj se izvede narodna jednakos-
pravnost, ali na način, da se v mestnih
mestnih mestnih dvojezicnih napis, ali pa na-
čin, da se napravijo le v češkem jeziku,
kakor sklene mestni župniji. Oba ta dva načina
sta pravčna, kreivčen in za Slo-
venske ponizovalen je pa način, kateri
zastopajo nemškutarji in način
konservativci, da morajo biti nemški na-
pis posred, slovenski pa le ondu, kjer je
slovenski mestni župniji. S tem se ponizamo
Sloveni avstrijski na državljanje načje viste
togo so Nemci. Kdo ima v šeni le češko
čeljaku do slovenskega jezik, v kaj takega
miklar ne privodi. Ce pa mislijo naši konser-
ativci, da s tem, ako postane v Ljubljani
dvojezichni napis, ali nikdo se ni oglašil
nemšči Nemci v Celju ali Češču, da bi na-
pravili tudi dvojezicne napis. Le naštegle
nemšči tudi župniji, kateri so nasi Nemci
dali prestrojivočno. Vse kar smo dobili, morali
sme si pridobiti, bodisi po tej ali oni peči,
či pa nasi Nemci niso nikdar nicesa dovolili,
tudi konservativni Nemci so jake neradni kaj
za nas storiti, in le zaradi tega, ker jih je
soli politički položaj. Ce razmere ne bodo
Nemci sile, pa nam ne dovoli nicesa, naj
sme na njim se tako prijaviti in pravčen.
Nemci imajo veliko besedo na Dunaju pri
vladi in naši konzervativci so na Dunaju ž ujimi
najboljši prijatelji, ali vendar se do danes
niso toliko dosegli, da bi imeli zagotovilo,
da se gimnazija v Kranju in slovenska paralela
v Celju odvori že drugo leto. Vse se visi v
zraku in se drugače ne izvede, ako ne prisili
Nemce k temu politični položaj. Sicer pa mora-
mo reči, da mi naši konservativci nismo
za tako najivne, da bi kaj takega verjeli, da
bodo Nemci nata pravčenjši, ako v Ljubljani
postane dvojezichni napis. Vsa njih logika
meri le na to, da Nemcem zagotovijo prven-
stvo, da bi jih potem podpirali pri kakih
volitvah.

Če bi se nameri naši nemškutarjev in
konservativcev uresničila, pač bi potem na-
šim Nemcem zrastel greben. Vsako našo naj-
manjšo zahtevo bi zavrnili, videc, da s svo-
jim nasprotnjem nas vzeno v kozji reg.

Vidno je torej, da je naši konservativcev
delovanje silno škodljivo slovenski stvari, da
pa ne obeta narodu najmanjše koristi.

Sklicevanje na nekatere zasebne napisje
je pač odveč. Kdo je potoval po nemških
krajih, vodil Berolin, se je prepričal, da je
ondu tudi več francoskih firm, ali vsaj ne-
kaj jih je bilo, celo v nekem slovenskem listu
se je neki Slovence norčeval iz teh firm v
nemškem Berolinu, ali kako bi se osmislil,
ko bi kdo zaradi teh francoskih napisov,
zahlebil na nekaj poleg nemških tudi francoska
imena. Časti nemški napisi nad slo-
venskimi prodajalnicami pač ne delajo, v tem
se mi popolnoma vjemamo s „Slovencem“,
in dobro bi bilo, da bi listi vseh naravnosti
objavili sveta take narodnjake, naj si že bodo
konservativci, elatikarji ali pa morda edo
naprednjaki.

Volilni shod v Kobaridu

15. julija 1. 1894

Co tudi sta naša državna poslanece gg.
dr. Anton Gregorčič in grof Alfred Gor-
onini napovedala v Kobaridu volilni shod
že obči, znotraj in z holi omrežjem obsegom,
zadevajočim krajevne razmere in potrebe,
vendar se je izvršil takoj veličastno, da se
more vredno pridružiti drugu petim shodom
zadnjih dñih.

Kobaride so se zaroči z vso skrbnostjo
pripravili na sprejem svojih poslanec. V
nedeljo na vse zgodaj oblekli je Kobarid
svoje najsvetnejše oblačilo, da je vsako ro-
doljubno srce vplandelo veselja pri pogledu
na nestevilno mnogočico zastav, ki so plapo-
late v hladnem jutranjem zraku. Ni je bilo
hice ob ulicah brez zastave; z velike večine
hice pa je plapolalo po tri, stiri in celo več
zastav. — V tem pogledu je Kobarid pre-
vel vse trge na Primorskem.

Ljudstva iz vse okolice se je bilo na-
bralo prav veliko že na vse zgodaj. Iz vsega
Kola, celo z Črnomerec, z Ljivko, iz bližnje
okolice, in iz vseh vasi na levem bregu Soče
prihajeli so volilci v Kobarid, da vidijo in
slišijo svoja poslanece in jima pripravijo svoje
potrebe in želje.

Oko 7^½ zjutraj približala sta se Kobaridu dva vozova, ki sta pripeljala iz Tol-
mina poslanece in njih spremljevalec. Pri
vhodu v trg je čakalo občinsko staršinstvo,
v katerega imenu je pozdravil g. župan Jos.
Rakovec. Potem so se poslanci in spremlje-
valec odpeljali do cerkve, kjer so izstopili.
Ob vsej cesti bilo je veliko ljudstva, ki je
došlo goče pravčeno pozdravljalo; na
trgu pred cerkvijo je bilo zbranega prepolno
občinstvo iz trga in vse bližnje in daljne okolice. — Po kratkem pozdravu pri g. dekanu
pozvonilo je k sv. maši, katero je služil veleč.
g. dr. Anton Gregorčič. Gorški gostje
so dobili prostor v prvi pregrajeni klopi na
desni strani, za njimi pa je nastopilo celo
staršinstvo; cerkev se je kmala napolnila
s pobožnim in zavednim našim ljudstvom.
Pele so dekllice s spremljevanjem orgelj.

Po sv. maši smo sli v gostilno g. Andre-
ja Šmita (Žganja), kjer se je imel vršiti shod.
Dvorana je postala premajhna za vse volilce.
Ker jih je bilo na dvorišču vse polno, so
prosili, da bi se shod vršil na prostem, kar
se pa vselej kratko odmerjenega časa ni
moglo zgoditi.

Shod otvoril poslanec d. r. Anton Gre-
gorčič, ki najprej opravljajo, zakaj je skli-
cal volilni shod takoj zgodaj, kajti za popol-
ne je napovedan shod v Bolcu. Letos ni
mogel odmeriti Kobaridu in Bolcu posebna
dneva, pač pa je nameraval samó mimogrede
skozi Kobarid stopiti z volilci v dotiku, da
se pogovori z njimi o domačih potrebah

Oznanila

in „postanice“ plačujejo se za širokstropno
peti-vrsto:

8 kr., če se tiskajo 1 krat,

7 2

6 3
Večkrat — po pogodbji. Za večje črke
po prostoru.

Poznanične številke dobivajo se v to-
bakarnah v Nunski ulici in v Šolski ulici,
v Trstu pri Lavrenčiju nasproti vel. vo-
jašnemu in pri Pipanu v ulici Fonte della
Fabra po 8 kr.

Dopisi posiljajo naj se urediščtu, na-
ročnina in reklamacije pa upravitvam
„Soča“. — Neplačani pisem urediščtu
ne sprejemo. — Rokopisi se ne vračajo.

Urediščtu in upravitvam je v Mar-
zijevi hiši, Via del Mercato št. 12, II.

in da izvle želje tukajanjega prebivalstva, —
Ni časa, da bi obširno poročal, ker pred 10.
uro je treba odričiti že proti Bolcu.

Na to zahvali Kobaridec za sijujen zpro-
jem, navzoče volilce pa za takoj številno ude-
ležbo. Ako bi bil prelakoval takoj udeležbo,
bi raje shod odložil za posleden dan, da bi
se mogli kaj več in bolje pogovoriti. — Fre-
stavni vladnega komisarja gosp. Karola Gu-
marja iz Tolminu in izjavl, da bo poročal
tudi v imenu navzočega državnega poslanca
grofa Alfr. Coronini-ja. (Zivlo! Zivlo! Zivlo!)

Nisem se imel prilike, priti v Arko do-
tiko z volilci Kobarida in okolice, vendar so
mi volilci na razne načine naznajali želje
tukajnjega ljudstva. Pred temi leti sem tel
tu skozi in takrat so mi gospod župan in
drugi priporočali več rečij.

Priporočali so mi v prvih vrsti ustano-
vitve v. kr. okrajnega sodišča v Kobaridu.
Jaz sem poizvedoval o tej zadevi in izvedel,
da so oblastnije, ki so imela protinjo v rokah,
na tuto popolnoma pozabilo. — Vselej tega
je bilo potrebno zopet prosliti; ena proslja
je šla tudi na deželni zbor, da bi tu ustano-
vitve podpiral. Te dve proslji so spravili to
opraknje v tek; deželno sodiščike je to
proslilo toplo podpiralo, enako tudi deželni
zbor. Okrajno glavarstvo je tudi podpiralo to
zadevo, a pri namestništvu je zadeva ob ovire.
Se le na zahtevanje ministerstva je poslalo
vsa pisma na Dunaj; tudi ono je ugode-
go poročalo o vaši proslji. Pri ministervu
imamo svoje rojake, ki dobro poznajo potrebe
v deželi; zato smemo biti prepričani, da bo
do tudi oni podpirali ustavnitev okrajnega
sodišča in davkarje v Kobaridu.

Ministerstvo je naklonjeno temu no-
vemu sodišču, ali vkljub temu ni veliko
upanja, da bi se kmalu ustavilo; treba bo
čakati se par let, to pa zaradi tega, ker čaka
rešitev vse polno emakih prošenj. Midva z
gospodom grofom sva drezala večkrat in na
raznih mestih; takoj bodite gotovi, da tega
za vse vas prevažnega uprašanja ne postavlja
izpred očij, marveč da bova drezala in za-
hitevala, dokler se ne uresniči taža želje.

Priporočalo se mi je dalje urejenje Soče
in Nedže. Prošnjo županstev za urejenje
Soče med Kobaridom in Tolminom sem izro-
čil ministerstvu. Prošnja meri na to, da bi
vlada na državne stroške naredila načrte,
ki bi pokazali, koliko bi to delo stalo. —
Govori dalje o škodi, katero dela Soča. —
Kako se je rešila omenjena prošnja, ne vemi,
od volilcev se ni nihče več oglasil v tej za-
devi. Ako se zopet oglaša, bom tudi zopet
delal na to, da vlada izvrši rečene načrte.
Potem bi se videlo, ali je mogoče misliti na
ureditve ali ne.

preskromni, ampak glasni, ker tipe in krotke le preradi prezirajo. (Res je, res je!) Ako država storji kaj za nas tu ob meji, saj smo državna potreba; mi vršimo vse dolžnosti nasproti državi, zato je tudi država dolžna, vršiti svoje dolžnosti proti nam.

Stara reč je predelska železnica, ki ima danes manj upanja nego v prejšnjih letih. Bila je že trikrat v državnem zboru in ko je bil čas najbolj ugoden, je bil državni zbor nakrat odložen. — Tržačani so vedno nasproti železnicu po Šoški dolini, ker oni so za železnicu Divača-Loka. Zdi se, da nekateri Tržačani bi radi dragi prodali za železnicu zemljišča, katera so po ceni nakučili. Tudi Kranjci se potezajo za to železnicu, ali to le bolj iz razloga, ker bi šla po njih teh.

V novejšem času so našli neko drugo črto, namreč: iz Celovca ali Beljaka skozi Stol v Bohinj, od tam čez Podbrdo k Sv. Luciji in v Gorico. Ako bi se uresničila tudi le ta železnica, bila bi v korist velikemu delu deteli. Zato je mi ne bomo nasprotovali. Seveda bi veliko raje priznali predelsko železnicu, a za to zadnji čas ni veliko upanja. Tej železnicu so nasproti vojaški krogi. Mnogi starejši dostojanstveniki so sicer za njo, a ti niso merodajni.

Midva sva delala na vso moč, da bi Šoški dolini pridobila eno ali drugo železniško zvezo. — Na to govor o znani resoluciji, ki je bila v državnem zboru sprejeta in o kateri bo v odseku poročal slovenski poslanec g. Kušar.

Koroški poslanci se potezajo za železnicu čez Ture. Predlog v tem zmislu smo podpisali tudi mi, ker obče se sodi, da ta železnica se potem gotovo podaljša čez Predel do morja. Zdaj je ta reč pri trgovskem ministerstvu in o njej bo določevala vlada. Sicer pa že danes lahko rečemo, da ena železnica bo, bodisi čez Predel ali čez Podbrdo, a mi bodimo veseli, da se nekaj stori. Seveda v prvi vrsti moramo delovati za predelsko črto.

Omeniti mi je še neko zadevo, ki je uzočila nekaj hrupa v tem okraju. To je cesta na levem bregu Soče. Pred vsem mi je omeniti, da cesta od Tolmina do Kobarida je skladovna še iz onega časa, ko je bil za poslanca kobarški župan pokojni Pagliaruzzi (Pine). — Pa tudi cesta od Kanala čez Avče do Sv. Lucije je že skladovna cesta vsled dejavnega cestnega zakona.

Ceste, ki so po zakonu sprejeti med skladovne, se morajo zgraditi. Po starosti postavi se je cestni odbor lahko ustavljal, po novi ga pa dejelni odbor lahko prisili. Ker je pa cestni odbor tolminski imel več drugih cest, je to še zanemaril, dasi so v okraju cestne doklade tako visoke, da jih davkoplăcevalci marsikje hudo občutijo.

Da bi za izvršitev te ceste ne bilo potreba naložiti novih dokladov, prosili so vši štirje odbori za državno podporo, kajti ako država kaj dá, to prihranijo davkoplăcevalci. — To prošnjo je izročil dejelni glavar; jaz sem in prečital in iz nje sem se uveril, da ne sijo državne ceste, ampak le državne podpore.

Priznavam, da imá nekaj v sebi strah, da bi marsikak voznik šel mimo Kobarida. Ali nam je gledati na to, da so ceste kolikor mogoče v splošno korist. Tudi tam, kjer cest še ni, imajo razno blago, pridelke in izdelke, katere bi radi izvažali: tudi oni imajo pravico do lepe ceste. Če jim jo mogoče pomagati, ne bilo bi lepo, ako bi jim cesto zavidali ali delali celo ovire.

Vendar ta strah Kobaridev ni popolnoma opravičen. Znano je, da zdaj pridejo na vrsto trnovski klanci. (Tako je, takó!) Vlada je temu naklonjena. Izdelani so podrobni načrti, katere ima v rokah inženir, ki je naš dejelan, to je g. inženir Porenta (ki je unet za odpravo omenjenih klancev. Ured.) Glavni načrt o uravnavi teh klancev obsegata prav korenito preuravnava ceste, namreč nad znamenjem pri Kobaridu visoko nad sedanjim cestom. Po tej cesti bi vsak voznik moral priti v Kobarid. Nam: vsem je torej treba le na to delati, da se fa preuravnava trnovskih klancev takó izvrši, pa bo vse prav in dobro za Kobaridev in Bolčane in sploh vse, ki vožijo po tej cesti.

Ako bi pa utegnila priti kaka majhna skeda, dobri pa Kobarid s sodnijo bogato odškodnino, ker tu sem bodo prihajali ljudje iz celega okraja po svojih opravilih. — Tolmincem bo nova sodnija gotovo škodovala, vendar se ji niso kdo ve kakó upirali, ker

bi to tudi ne bilo lepo. Gledali je treba, da so koristi kolikor mogoče v soglasju, ker takó se najbolje na vse strani varujejo.

* * *

Na uprašanje poslanca dr. Gregorčiča, ali želi kdo besede, se oglaši kobarški župan g. Josip Rakusčik, ki čita:

Blagorodna, častita gg. poslanca!

Slavni zbor!

Bodita pozdravljenia in dobro dosla!

Dolžnost me veže, da Vama kot državnima poslancema soglasno z občinstvom tukajšnje občine tem potom, to je, da berem, kar mi gotovo blagovolita oprostiti, razkrijem najvažnejše želje:

Znano je visokorodnima gospodoma poslancema in slavnemu občinstvu, da je kobarška občina z okolišanskimi vred uložila že pred 3 leti dobro podprtje prošnjo na merodajno mesto za ustanovitev c. k. sodnije in ž njo združene davkarije v Kobaridu.

Posamezne c. k. politične in sodniške oblastnije oddale so za ustanovitev sodišča ugodna poročila, kakor tudi veleslavni dejelni zbor se je v tej zadevi za stvar ugodno izrazil. Ker sta gospoda poslance v tej zadevi k taki rešitvi s svojo uplivno besedo pripomogla, izrekamo Vama:

Šrena hvala!

Dotično prošnjo odposlalo je c. k. namenštvo na visoko c. k. ministerstvo v konečno potrdbo.

Bodi mi dovoljena prošnja do Vaju, ker dobro vedoč, da sta mogočno in odločno povzdignila glas, tirjajoč pravice svojih volivcev od visoke c. k. vlade.

Y dobi, ko se ima za Kobarid in okolico določiti važno uprašanje v prid ubozega kmeta, kateri zgubi do c. k. sodnije mnogo časa; v dobi, v k o j e j s e i m a d o l o č i t i blagostanje okolice in Kobarida na pridobitvi c. k. sodišča, zatekamo se k Vama s prošnjo, da bi gospoda poslance z odločnim postopanjem izposlovala pri visokem c. k. ministerstvu naše najsrnejše želje in na ta način omogočila težko pritakovano uresničenje.

Za povzdigo blagostanja našega ljudstva je prepotrebna ustanovitev obrtniške šole.

Sosebno v zimskem času, ko je ljudstvo v gorskih krajinah brez posla, ko bi si ljudstvo na ta način moglo prisluziti dokaj denara.

Naprošena sta gospoda poslance, da delujeta na merodajnem mestu na to, da se za naš kraj ustanovi tak učni zavod.

* * *

Poslanec dr. A. Gregorčič odgovori, da o c. kr. sodišču je govoril že poprej; zatrdi pa še enkrat, da poslance zastavita vso svojo moč v to, da se ta zadeva hitro reši. — O obrtnih šolah pravi, da jih vlada rada podpira. Govori o koristi takih šol. Na Krasu, kjer je dosti kamenja, imajo klesarsko šolo; na Žagi, kjer je dosti vrbovja, se osnuje kosašarska šola; v Ljubljani je lesna in rezbarska strokovna šola. Dogovorite se do jeseni, ko bo državni zbor sklican, kako strokovno obrtno šolo bi radi imeli tu v Kobaridu.

Župan: Ker imamo dosti lesa, potrebujemo šole za lesne izdelke.

Poslanec dr. A. G. je tudi tega mnenja in zagotovi volilce, da oba poslance bosta toplo podpirala tako šolo.

Gosp. J. Gruntar (Špič) pravi, da prebivalci kobarške doline so že veliko plačali za uravnavo Idrije in izsušenje kobarške Blate. Zdaj je vse obtičalo, če tudi delo ni povsem dovršeno. Ali bi ne bilo mogoče izposlovati tistega denarja, kateri smo mi vplačali, za dovršenje tega dela?

Poslanec dr. A. G. odgovori, da taka prošnja ni neutemeljena, ampak imá nekaj za se. Le podajte tako prošnjo; midva z g. grofom jo bova toplo podpirala.

Prejšnji g. J. Gruntar priporoča poslancema, da bi povzdignila svoj glas za pravo ceste od Kobarida do laske meje.

Poslanec dr. A. G. odgovori, da o tem je govoril že v državnem zboru; zdaj pa, ko so ga volilci na to spomnili, bo zopet govoril na merodajnem mestu.

G. J. Ivančič s Selc se pritožuje o prevelikem ž nem davku na dejelni, kateri je treba plačevati od vseh hiš, če tudi so prazne.

Dr. A. G. odgovori, kakor na drugih prejšnjih shodih; pripozna to neprimernost in pravi, da celo po mestih plačujejo le od hiš, ki so obljudene.

Gosp. Franc Šlunder govoril o tisti prošnji, katero so podali štirje cestni odbori do

vlade za državno podporo. Pravi, da prošnja meri povsem na to, da bi se državna cesta preložila na lev breg Soče, kar bi imelo za nasledek, da bi Kobarid ostal na strani. V prošnji se trdi, da cesta pod Kolovratom je po zimi večinoma ledena, da so se dogajale že nesreče itd. (Klic: To ni res, to je laž!) Ako je prošnja za podporo ali cesta, naj podpirajo prošnje z resničnimi razlogi ne pa s takimi, ki niso resnični.

Dr. A. Gregorčič odgovori, da tista prošnja meri edino na to, da bi cestni odbori izposlovali državno podporo, da bi potem okraj manj plačevali. — Kar je omenjal g. Šlunder, to navaja prošnja v razlogih. Ali predno vlada veruje kakim prošnjam, se vselej sama natanko prepriča. (Klic: Ali cesta na drugi strani je tudi potrebna.) To je resitev, da tista cesta je potrebna, ali ona je in ostane skladovna ne pa državna cesta. Ako pa država dovoli kako podporo, boste vi vsi manj plačevali.

Seđelski župan gosp. J. Gasparut prosi poslance pomoči, da bi se vendar enkrat že dovršila cesta od Starega Sela do Sedla (v kobarškem Kotu). Za to cesto so prizadete občine že silno veliko plačale, a delo zaostaja vedno bolj in bolj.

Dr. A. G. pravi, naj občine podajo prošnjo cestnemu odboru; ako ta nič ne storí, naj se obrnejo na dejelni odbor, ki je v tem oziru višja istanca. Poslance bosta podpirala to opravljeno zahtevo Kolarjev.

Na se oglaši k besedi kobarški dekan

preč. g. Jurij Peternek,

ki spregovori takó-le:

Blagorodna gospoda poslance in slavni shod!

Šrena nas veseli, da sta naša poslance: visokorodni grof Alfred Coronini in večast. gosp. dr. Ant. Gregorčič s svojim obiskom nas počasišla ter da smo imeli priležnost, slišati sporočilo o njiju delovanju v državnem zboru. Volilci so mogli nasprotno svoje težnje in želje razodeli, na ktere se bosta blagorodna gospoda poslance v prihodnje izrazila.

Velečast. gosp. dr. Gregorčič so na volilnem shodu v Šempasu volilce zagotovili, da se držijo načela rajnega skofa M. Slomšeka, kteri je rekel: „Narod naš, ako hoče biti srečen, mora biti zvest Bogu, domovini in cesarju“. To je prav! Delovanje naših poslancev v tem zmislu popolnoma odobrujemo in pohvalimo! — (Tako je! Živila! Živilo!) Ljudstvo naše hoče zvesto ostati Bogu in zaradi tega bi take poslance, ki bi glasovali za postave proti katoliškemu četu, — kakor se je zgodilo zdaj na Oggerskem — ne spoznali za svoje poslance. (Tako je! Govoto ne!)

Enako odobrujemo in nas veseli, da se poslance naša potegujeta za pravice našega naroda. Ko mi Slovenci enake butare z drugimi narodi nosimo, tako naj vživamo tudi enake pravice v šolah, uradnih in drugod.

(Tako je! To zahtevamo!) Ljudstvo pa ne potrebuje le omike, ampak tudi gmotne podpore. Tukaj naj omenim splošno pritožbo o visokih davkih; posebno so preobloženi nekteri kmetje, ker zadnja cenilna komisija je zemljšča na Primorskem previsoko cenila, zaradi ktere cenitve so nastale neprenesljive naklade. — Kakor drugod, — takó prosimo tudi tukaj za železnico: ako ni mogoče, da bi šla čez Predel, naj se zgradi čez sv. Lucijo na Podbrdo ali Cerkno.

Med projektiranimi črtami je predelska najkrajša in po mojem mnenju najnaravnija, ker gre vedno po trdih kamnitih tleh (kar je pri cestah in železnicah velike važnosti) po lepi Šoški dolini, počasni se vzdigovaje proti Predelu brez posebnih zaprek, ako odstojemo nektere tehnične težave pri Logu pod Predelom. Nasprotno morate drugi dve črti dva-krat hribe presekati, to je bohinjske in Karavanke ali pa Hruševco in Karavanke.

Kobarški okraj je dalje preveč obljuden; ljudstvo mora po svetu kruha iskati; delo se še najde, pa zasluzkov je malo, ker preveč ptujcev (Italijanov) pride v Avstrijo. To je, da poslance naj bi na to vplivali, da domačini prvi delo vdobjijo, potem se le ptujci. (Prosimo! Živilo!)

Z uprašanjem: kateremu klubu se imata naša blagorodna poslance v državnem zboru pridružiti, in s kritiko, da sta zavrstila Hohenwartovo stranko, s tem, pravim — sem in ne pečamo. To pripustimo vajnemu modremu in previdnemu postopanju. (Tako je! Živilo!)

Prepričani smo, da kakor sta delovala

do zdaj v blagor slovenskega naroda in v prid Austriji, tako se bosta trudila tudi v prihodnje. (Hvala jima! Bog ju živi!) Z ozirom na rečeno predlagam:

Slavni volilni shod v Kobaridu dne 15. jul. 1894. naj slovensko spozna, da včiata poslance: visokorodni grof Alf. Coronini in večast. gosp. dr. Ant. Gregorčič popolnoma zaupanje glede njiju delovanje v državnem zboru.

Povabim Vas torej, da jima z menoj zakliče 3-kratni Živilo!

In viharni živilo so trikrat zagromeli po dvorani.

Poslanec dr. A. Gregorčič zahvali shod za zaupnico in zagotovi shod, da poslance bosta tudi zanaprej delovali s previdno odločnostjo za vse, kar bosta smatrala, da je v dušu ali gmotno korist slovenskega naroda.

Omeni se na besede preč. g. dekanu, da pritožbe o zemljščem davku pri nas na Goriškem so živilne. Ali prihodnje leto bo cenilna komisija zopet pregledovala zemljšča; takrat bo prav čas, da se oglaše posestniki in občine. — Neko olajšanje pride tudi po novi davčni reformi, o kateri razloži bitstvo, kakor na drugih shodih. Dostavi le se, da slovenski poslanci delujejo le še na večje polaganje zemljščega davka; ali bo mogoče to dosegeti, se zdaj še ne more govoriti.

Konečno zahvali vse navzoče volilce za takó veliko udeležbo, govornike za razna pojasnila tukajšnjih potreb in želj — in sklene shod z živilo: klicem ne presv. cesarja.

Kmalu na to so vozovi odpečali proti Bolnu poslance in njiju spremiščevalce. Ljudstvo jih je pozdravljalo z viharnimi živilo-klici.

V ponedeljek opoldne so se vsi zopet vrnili v Kobarid, kjer jim je g. g. Milka Zagovarna postregla z izbornim obedom. Med tem se je nabralo na Zagovarovem dvorišču pod staro slovečno murivo, ki se imá za svoj obstanek zahvaliti „narodni podpori“ (*), veliko odlične gospode. Došli so vsi duhovniki iz vse dekanije in se trije drugi gospodje iz sosednjih duhovnih tolminske dekanije (Drežnice, Ljubušje in Kamno). Častita duhovščina kobarške dekanije je imela v svoji sredi poleg svojega sedanjega dekanu preč. g. Jurija Peterneleta tudi bivšega dolgoletnega dekanu več. gosp. Andreja viteza Jekšeta. Ta častitljivi 80 - letni starček, dika kobarške dekanije, ljubljenec naroda, kateremu je naš Štefan Gregorčič zapel ono krasno pesem „Vremenu mož“ — bil je tudi on med nami do zadnjega trenutka, dasi njegovo zdravstveno stanje ni najboljše. Ali prišel je, ker njegovo plenitno sre

tedaj res pravi „gioia“ (biser) slovenskemu narodu. Tak biser je nebo poslalo tudi nam zatiranim in revnim goriškim Slovencem, a ta je naš plemeniti, odočeni in požrtvovalni zagonovnik — grof Alfonz Coronini, ki je danes v naši sredi.

Ta napitnica je bila prav oduševljeno sprejeta in vsakdo je hitel, da bi trčil z gospodom grofom.

Naposled se dr. A. Gregorčič spominja častitljive osebe, ki je leta in leta delovala v Kobaridu, združevala (živio! živio!) okoli sebe duhovnike in lajke, vzgojila takó rekoč ves sedanj rod. In mi smo veseli, smo ponosni, da ga inamo se danes v svoji sredi — Bog živi g. vitezkega dekana Jekšeta. — In vsi navzoči so zares ognjevitno pritrili:

Bog živi gospoda viteza: dekana Jekšeta!

Na to je g. vit. Jekša, ki je s težavo govor, odgovoril na kratko: **Moritur te salutant** (Umirajoči te pozdravlja!) — Marsikatera tih solz je porosila okó, srce je pa molilo: Dobrotno nebo Te obrani med nami in daj Ti ljubo zdravje! Dokler je Tvoj duh v Kobaridu, stojemo se strotne in zadovoljne, ker nas spominja na Tvoje zlate nauke, na Tvoje plemenito delovanje.

Ob 5¹, so se goriški gostje odpeljali med presrčnimi živio-klici odlične družbe, Goriški gostje so nesli seboj vesele spomine na odlično družbo pod Žganovo murivo z „narodno podporo“.

V Volčah sta se poslanca oglašila se pri preč g. župniku Lužniku, v Kanalu je bila skupna večerja, o počnuči pa sta vozova zapet pridržala v naso prazno Gorico.

Naročniki, ki so kaj na dolgu, naj blagovolé takoj storiti svojo do znoč, sicer jim bo list ustavljen, kar pa še nikogar ne odveče dolžnostij do našega upravnštva. — Vsakdo lahko vidí, koliko stroškov in truda nam prizadeva list; zato, kdor je naš prijatelj, naj vsakdo v redu plačuje naročnino. — Prihodnjé bodo zaznamovanec na pasu dolžne svote do konca junija t. l.

Dopisi.

Iz Boča, 18. julija. (*Volitni shod.*) — Vesel dan, lepo slavnost smo doživeljali v Boču mimo nedelje. Ze vec dñi poprečulo se je govorjenje in pepravljavanje, kjer pridejo v našo sredo visoko čestni gospodje poslanici, kabbi bi se jih dostojno sprejeli, na kakane načine bi jim bilo mogoče skazati udanost, spoštovanje, ljubezen. Začeljeli dan smo srečno dočakali. Slavolek sredi trga bil je postavljen, topoti jeli so grmeti, ljubljene vreči so skupaj — mogočni živio-klici, nazzanili so prihod gospodov poslanec. Ne pospusto veselje!

Ob 3¹, zbrali smo se volilci v prostorni dvorani „na posti“ in zde smo mnogi med nam prikrat — v prijazni obraz svojemu vrtnemu gospodku zastopniku v državnem zbornu, namreč vreč, g. dr. Ant. Gregorčič. (Visokor, g. grofa Coroninija poznamo vse.) V dolgem, zanimivem govoru, koji so volilci z največjo pazljivostjo poslušali, poročal nam je o svojem in svojega prijatelja, preblagor. g. grofa Alf. Coroninija, delovanju v državnem zbornu. Vem, da boste g. urednik podrobnejše na drugem mestu o tem shodu poročali, zato mi treba mi tukaj spomati se v podrobnosti. Ali nekaj zamolčati tudi jaz ne morem, ne smem. Najizvedo tudi drugod o dogodku, ki nas je vse navdal z največjo nevoljo, z žalostjo, da s srdom, da se je moralo kaj takega ravno med nam dogoditi.

Cotje teda, cenjeni brači! Tiste gospode, ktere je trg Boč z največjim navdušenjem sprejel, gospoda poslanca, kojemu je ljudstvo med poročevanjem večkrat na primeren način svojo zadovoljnost izrazilo, kojemu je bilo pripravljeno na povsem dobročen, oči ka način svoje želje razdeliti, vč. g. državnega in deželnega poslanca, doktorja in prof. bogoslovja Ant. Gregorčiča in njega druga, prevz. g. grofa A. Coroninija razčital je na najneverjetnejšem način preč, g. Karol Perinčič, kurat iz Soče. Torej ne kak eves ali kozji pastir, ne kakšen navaden dečavec, ne kmet, ktemu Bog ni dal prilike visje nadariti se, za tako strastno razčaljivo in surovo govorjenje, kakor smo je v nedeljo čuli, trebalo je kurata Perinčiča. Čemu besed zgovarjati? Govoril je g. kurat tako, fin to o rečeh, ki si shodu niso spadale in katerih ne razumejo, da je bil celo mirni g. poslanec primoran, vzeti mu besedo in da mu je navzoči g. okrajni komisar moral ukazati sesti in močati. Lepo za duhovna vprilo svojih faranov!

Ali gospod ta je čudak! Ni se imel zadosti. Ko je njegove fare župan vladivo izročil neko prošnjo g. poslancu, ko so mu še drugi prav primerno svoje prošnje in želje izrazil, dvigne se še enkrat oseba prej imenovanega g. kurata, oglasil se k besedi, govor, ali govor le malo časa. Ljudje zagnali so vrise: „tihu, tihu: ven z njim“ in nazadnje mu je g. komisar res pokazal pot proti izhodu, sicer bi ga doletela dvomljiva čast, da bi ga bili ljudje na rokah nesli po stopnicah dol v vežo. Tako se je proslavil

g. kurat v prizo Bolcanov, med kjerimi je kaploval, vprilo svojih faranov Sočanov, vprilo svojih sobratov duhovnov, doletela ga je dvomljiva čast, da je bil od volilcev, od okra komisarja izgnan iz volilne dvorane. Jojene g. Karol, kje ste se učili govoriti, kje ste se izobraževali? Kje je tista „fabrika“, iz ktere ste Vi vzlali? Celo ljubezni, prizanesljivi Vaši sobratje duhovni so Vas moralni samini sebi prepustili! Joj g. Karol, kako osamel ste bili! Ni jeden izmed volilcev z Vami, vsi proti Vam. „Gorje mu, kdor v nesreči biva sam“ — morda Vas to spamestuje; da Bog, da ste v nedeljo zadnji kozolec preobrnili.

O večerni zabavi bi Vam rad tudi kaj sporočil. Ljubezni pevci zabavali so nas pod vodstvom svojega vrlega pevovodje g. učitelja Komacca. Kakor vselej, kadar so nastopili, očarali so nas s svojimi glasovi tudi zdaj: vse točke izvajali so z največjo preciznostjo v zadovoljnost gospode iz Gorice in domačinov. (Vse tuje goste je kar najprijetnejje iznenadila tista lepa složnost, ki vrlada v tem citatičnem zboru med duhovstvom, učiteljstvom in tržani obojega spola. Res, Bočani moreje biti tudi na to stran vsem za izgled, čast tej idejalni narodni družbi! Uredn.) Zdravljice vrstite so se druga za drugo, g. dr. Gregorčič, g. M. Štrukljo, g. kontrolor Subic govorili so nam iz sreca, tako da je le predhodno prisel čas ločitve.

Težko smo se ločili ta večer, se težo drugo jutro, ko so poslanec in drugi goriški gostje odhajali. Pozdravili smo jih se enkrat z navdušenimi živio-klici in izginili so nam izpred očij. Tako se je torej uresničila naša želja, katero smo izrazili v nekem dopisu tisti teden pred prvim sledom, namreč, da bi gospoda poslanca prisla k nam. — Skoda, da nam je gostilničarjev ples pokvaril domača zabava, katero so vsi željno prislikovali. Polno dvorjanje se je nabolj odiščela tranzusta, ki bi rado bilo v družbi svojih poslanec, sijalo iz njih ust se kako besedo in poslušalo tudi druge gospodnike, ki bi se gotovo oglasili. Prostori za tako zabavo so kakor načrte. — Ali ker je bil na dvorjanu ples, je gospoda ostala v sobah in ves večer je bil skvarjen. Skoda, res skoda! — Gonde so bili najeti za planinsko slavnost, ki je bila dočakana za isti dan in potem odložena, a ker so godeči imeli zadatje 20. gld., ni ga hotel gostilničar zgubiti — bis tem je bilo pri kraju s tisto zabavo, ki bi bila kratkočasna nego ples; ob enem bi se vsakokoliko srce ogrevalo za svoj narod in dajalo bi radišča v odhudevljih napitnicah. Vsakdo je občival, da smo takó dokončali večer. Dobro smo se imeli, a lepse bi lahko bilo!

Iz Kobarida. — Dne 17. t. m. bil je v tukajšnji „Čitalnici“ prvi letni občni zbor ženske podružnice sv. Cirila in Metoda. Gospica osnovateljica Josipina Šlunder povdaja v kratkem, lepev govorova važnost „družbe naših slovenskih blagovestničov“. Imenuovala jo je trdn skalo, ob katerem zastonj pljuskajo besni valovi naših narodnih nasprotnikov. Zahvalila je naše narodne gospe in gospice, katere so se zpora udeležile in slušale glas svojega sreca, da so sklenile stopiti v to družstvo, katero ima svoj izvor v najniježnem čistvu clovka: »sveti domovinski ljubezni.«

Na to so izvolile ljubljeno gospo Marijo Ursičević za predsednico, a ta se je tej časti odpovedala nači obilnih gospodinjskih opravil in skrbij. Zave lna gospa je obljubila, da bude družstvo na vso svojo moč podpirala. Druženice izvole sedaj gospico Josipino Šlunder za predsednico, gospo Rozalijo Miklavčič podpredsednico. Blagajnica je gospica Antonija Grudar, nje namestnica gospica Ana Golja; zapisnikarica je gospica Milka Mašera in nje namestnica gospa Marija Kalan.

Novoustanovljena podružnica ima že sedaj 30 letnic v našem trgu. Slovenskih blagovestnikov slaven spomin častimo najbolj s tem družtvom, katero ima najblažji namen, rečevati iz ptnjih kremljev našo mladino, cvet in nado millega naroda. Da bi se take podružnice, te nežne mladičke domovinske ljubezni po vsi Sloveniji širile in čvrsto poganjale. Dal Bog in sreca junaska!

Iz Ljubljane, 15. julija. — Dva magistratna komisarja sedaj hodita po Ljubljani, po zvezduječi pri hišnih posestnikih, kake napise žele imeti. Kolikor sem sedaj izvedel, je večina hišnih posestnikov za slovenske napise. Nemškutarji in naši konservativci — seveda nasproti delujejo na vse kriplje, pa najbrž ne opravijo dosti. Seveda se kaj odvisnih ljudij bode že še dalo pregovoriti. Govorilo se je, da vlada prepové magistratu poizvedovati, kake napise posestniki želijo, ali do sedaj se to še ni zgodilo, mogoče je pa se vse, če posebno se bode videlo, da bude izid tega poizvedovanja za Slovence ugoden!

„Narodni Dom“ bode letos že pod streho. Od domačih obrtnikov se slišijo pritožbe, da se dela oddajajo Nemcem. To je seveda grajati, ako se morejo oddajati do-

mačinom za jednako ali pa le nekoliko višo ceno. Seveda, če domačini zahtevajo le previsoke cene, potem se jim pa tudi ne more ustreči, ker odbor mora z denarjem tudi varčno postopati. Posebno pri kleparskih delih so bile cene slovenskega ponudnika dosti visje. Naš konservativni dnevnik se tudi izpodnika nad tem, da dela oddajajo Nemcem. Mi mu zaradi tega nečemo ničesa očitati, ali opomnili bi ga na članek, kateri je prisel pred več leti, v katerem je pisal, da nekateri narodni trgovci in obrtniki misljijo, da mora vse kupovati ali naročati pri njih in to okolnost zlorabljajo, da stvari dragi prodajajo ali slabo izdelujejo. Tedaj je bil to „Slovenec“ označil za „narodni humbug“. Kdo ve, če ni kaj takega narodnega humbunga tudi sedaj vmes. Zeleli je vsekakor, da odbor „Narodnega Domu“ stvar pojashi. Slovensko občinstvo ima pravico vedeti, kako se porabljajo denari, ki se je nabiral. Ugovarjati bi morali pač odločno, ko bi s tem denarjem Nemeč delali dobričke. Vnasili je pač resnica, da se pri nas dovolj ne čista geslo: „Svoji k svojim!“

V Pragi se je pred leti bilo osnovalo društvo, katero je imelo namen, delati na to, da se napravijo na prodajalnicah češki napiši. Morda bi bilo tudi dobro, ko bi se v Ljubljani osnovalo tako društvo. Nemški napiši napravljajo na tujca nekak ulis, kakor bi Ljubljana bila zares nemško mesto, kakor radi naši nemškutarji trdijo. Dolžnost vsakega pravega Slovence je, da to tudi pri svoji prodajalnici pokaže. Seveda morajo tudi Slovenci kupovati le pri takih trgovcih, kateri imajo slovenske napise. Kako napovedno je, če imajo narodniki nemške napise, videlo se je te dni, ko se je načlašalo, da ti napiši izražajo pravo misljenje bele Ljubljane.

Od Drave. (*Žalostne slovenske razmere na slovensko-nemški meji.*) Skora vsi slovenski časopisi so prinesli govor našega vrlega poslanca večer, g. dr. Gregorčič, v katerem je pojasnilo žalostne razmere Slovencev na Koroskem. Škoda je, da omenjeni razkrivalec ni poznal ran, katero napravila „Šulferajn“ in njegov priča Slovencem na meji celo na Stajarskem, drugače bi gotovo ne bil molčal o njih, ter bi sret izvedel, kakó dobro se nam godi še danes v dolički koalicije. Kakor mnogim drugim želam na meji, podobil je Šulferajn po pesredovanju fužinarja Herberja soli na Muti 4000 gold. podpore, za kar mu je prodala materni jezik tamoznjih otrok v trgu in okolici. Kakó se je sola obnesla, poročal sem že Ludi, ko sem navel, da so učenci obupani nad nemškim poukom, katerega niso razumeli, jeli se skrivati, kakoc zverina po hosti in golevi, da jednega celo 8. dñi niso mogli najti. Odkar je njih narodnost prodana Šulferajnu, ne čujejo več v soli domače slovenske besede; doma se spet stariši hudojo, da se nidesar ne nauči — kar je tudi resnica, ker 14. letni učenci se slovenskih črk ne poznavajo — in to je pripravilo trpinčeno mladež do tega, da je jela po gozdih iskat zavetja, kjer je, izpostavljajo se gladū in nevarnostim, upala najti usmiljenja, katerega ne najde pri tamoznjih slovenožrcih. Z mirno vestjo labko rečemo, da se bržkone raji v Turčiji ni godilo slabje, nego se godi mladim, ki zahaja v solo, v kateri gospodari zloglasni Šulferajn.

Ker se otroci nje slovenskega ne nauči, je umetno, da ne znajo čitati katekizma, katerega — slovenskega — tudi nimajo. On-dnotni župnik je torej razvidel, da je v soli pončevanje krščanskega nauka nemogoče, če se deca ne nauči čitati katekizmov. Nakupil je torej več izvodov katekizma ter jih razdelil med učence brezplačno; toda s tem je zadel v pravo sršenovo gnezdo. Fužinar Herber je zarad te drznosti tožil č. g. župnika in baš na dan obglavljenja sv. Janeza lan. I. vršila se je dotična obravnava z župnikom pred okrožnimi sodiščem (? Čudno Uredn.) v Celju, katere izid pa mi ni natančno znan. Toda po tem, da je v soli ostalo vse po statrem in da noben otrok tam slovenske besede zimi ne sme, se dà sklepati, da je oblastnija prisodila pravico tožniku Herberju in da se revna deca krščanskega nauka še sedaj ne uči v slovenskem jeziku, v nemškem pa se ga učiti ne more, ker ga ne razume, iz česar sledi, da Šulferajnska šola slovenskim otrokom ne jemlje samod jezika, marveč tudi vero, ker jim zabranjuje pouk krščanskega nauka na edino mogoči način. Če pojde takó naprej, pa se mora v takih občinah in krajih res začeli novodobno neverstvo ali paganstvo.

Kakó prosta je nemška gospoda v svojih zabavah, to nam je pokazalo pred 14 dnevi v tej županiji se vršeče zborovanje podružnice nemškega Šulferajna, ki se je vršilo pod milim nebom na nekem griču, pa brez navzočnosti c. kr. komisarja. Bilo je povabljeni več govornikov, med njimi tudi fužinar Herber in učitelj Neumer, ki so na vse mogoče načine proslavljali delovanje Šulferajna ter udrihali po Slovencih. Da Nemec gori za razširjanje svojega jezika in nemške kulture celo med pohlevnimi Slovenci, to je še kolikor toliko odpusljivo; da pa izobrazjen človek, Slovenec, kakoršnega se je kazal učitelj Neumer, kaj podobnega počenja, to zaslužuje vse graje in je res sramolno ne le za take odpadnike, marveč za ves naš narod, iz česar krvi so se rodili. Dasi so govorniki prorokovali Slovencem skorajšnji pogin, smo jim vendar zagotovili, da jih bodo porprej glodali črvi na pokopališču, nego se jim umaknemo Slovenci prostovoljno z zemljice svojih očetov, saj nam je dobro znan pregovor, da napuh hodi pred padečim, da kdor drugemu jame koplje, sam vanjo pade.

Naše gg. poslance pa bi prosili, naj poizvedujejo, kake privilegije ima nemški Šulferajn, da snem zborovati na slovenskih teh v nemavzočnosti c. kr. komisarjev in še celo pod milim nebom, katerih pravice slovenska društva nimajo. Ravno isto nedeljo zboroval je nemški Šulferajn tudi v kake 3 ure oddaljenem Remšniku in ker je precej drugega dne priročljala toča, ki je uzročila obilno škodo na polju, čuje se med ljudmi govorjen, da je to očitna kazen božja. Budti tega so kmelje na Remšniku nad to drznostjo nemškega Šulferajna zelj razjarjeni in le pohlevnosti Slovencev se je zahvaliti, da na nobenem teh zborovanj ni prišlo do pobaža. Toda pristaši in kolovodje nemškega Šulferajna naj si zapomnijo, da kdor sejo veter, žanje vilar, zaradi tega naj tudi voda pazi nekajko na to drzno izzivanje Slovencev na slovenski meji, kajti ljudje tukaj si tolmačijo govor č. g. dr. Gregorčiča o tretji splošni rezoluciji takó, da kdar se ludi to začeti, začne se gotovo tu na slovenski meji za narodni naš obstanek proti nemškega nasilju. Kdor ima učesa za poslušanje, naj posluša!

Iz Celja, 17. julija. — **Gospod urednik!** Gotovo se začudite, ko prejmete dopis iz Celja, kajti kolikor je meni znan Vaš list, niste imeli se poročevali od tod. Ako bi znabil jaz z mojimi dopisi preveč otrobov ne navezel, hotel bi se poprijeti tega sicer nevhvaleznega posla; aki bi pa moji dopisi ne bili za Vaš list, potem se tudi nad menoj izvrši star slovenski pregovor, ki pravi: „Čevljari ostani pri svojem kopitu“. Pa naj bode, poskusiti vendar hočem. Namenil sem se za danes poročati o birmanju v celjski župniji. Dne 30. p. m. ob 1/2 4 ur popoldan se je pripeljal naš milostljivi knez in škof lavantinski g. dr. M. Napotnik na tukajšnji kolodvor, kjer ga je čakala umogobrojna množica odličnega občinstva in zastopnik raznih društev, tako tudi mestni župan g. Steiger z nekaterimi mestnimi odborniki, kar menda prejšnji župan dr. Nekermann nikoli ni storil. Po pozdravu na kolodvoru odpeljal se je milostljivi gospod knez in škof v župnisko cerkev k izprševanju krščanskega nauka šolske mladine, s katero je bil popolnoma zadovoljen. Zvez ob 1/2 4 ur na pravila je „Celjska Čitalnica“ visokemu gostu s svojim pevskim zborom podoknico, za kar se je milostljivi gospod sam, vidno ganjen in stopivši med pevce, zahvalil na tej njemu prirejeni ovacijsi, rekoč: Ze dolgo nisem slišal tako lepo ubranega slovenskega petja, za kar Vas lepo zahvalim; da bi se skoraj enkrat videli tudi v Mariboru. Potem se je prijavno razgovarjal s posamezniki, s svojimi nekdanjimi znanci. S tem je pokazalo naše slovensko razumnistvo, da zná ceniti in spoštovati svojo narodno duhovščino in vzornega škofa dr. M. Napotnika.

Za slavost 5. avgusta v Postojni se tudi naš „Celjski Sokol“ dobre pripravljajo, udele

Poslanica.*)

Ker se g. A. m. Obizzi toliko hrupi s svojimi deli „za narod“, naj podpisani povem neki dogodek, ki tega moža karakterizuje:

Dne 27. avg. 1893. je priredil znani izlet „Sokola“ v Orehovlje. V svojem „gradien“ je priredil „banket“, za kateri je vzel vino pri meni. On je denar prejel za vino — celo sod so popili ali pojeli, ker ga ni nikjer; jaz pa ne morem na noben: način izpliliti iz njega niti krajevra.

Storil sem k njemu že toliko potij, da sem že par podplatov raztrgal. Gospod markiz, ali dam čevlje „polomplat?“

V Biljah, 17. jul. 1894.

Fr. V.

* Za stvari pod tem naslovom uredništvo ni odgovorno.

Ganz seid, bedruckte Poultards 75 kr. bis fl. 3.65 p. Met — (ca. 450 versch. Disposit.) — sowie schwarze, weisse und farbige Seidenstoffe von 45 kr. bis fl. 11.65 per Meter — glatt, gestreift, kariert, gemustert. Damast etc. (ca. 250 versch. Qual. und 2000 versch. Farben Dessins — porto- und zollfrei in die Wohnung an Privat — Laster umgehend. Briefe kosten 10 kr. und Postkarten 5 kr. Porto nach der Schweiz.
Seiden-Fabrik G. Henneberg (k. u. k. Hoff.), Zürich. (2)

Teodor Slabanja

srebrar V GORICI (Görz ulica Morelli 17

se preporoča preč. duhovščini za napravo cerkevni posod in orodij iz čistega srebra, alpaka in medenin: kot: monstranc, kelihov, itd. itd. po najnižji ceni v najnovnejših in lepih oblikah. Stare reči popravim ter jih v ognju posrebeim in pozlatim.

Da si zamorejo tudi menj premožne cerkev omisli razne crkvene stvari, se bodo po želji preč. p. n. gospodov naročnikov prav ugodni plačilni pogoji stavili ilustrirani cenik franko.

Anton Baumann & C°

naznajajo slavnemu občinstvu, da s 1. julijem preložijo svojo prodajalnico slašče in pičač v steklenicah

v Semeniški ulici v lastno hišo, v Gosposki ulici štv. 7

tikoma prodajalnice Steiner. — Priporočajo se slavnemu občinstvu tudi v nevih prostorih za blagohotno podporo z naročili, katera bodo vselej točno in po zmernih cenah izvrševali.

Naravne mineralne vode iz raznih studencov.

Kemični, farmacevtični in drogerijski izdelki najbolj čistane domače in tuje zdravilске posebnosti.

Ribje olje, naravno in izvrstno, prijetnega okusa in kemično čisto.

Ribje olje z železom ali železnim jedom.

Najčistejše žveplenkislo apno c. kr. kmetijske šole v Gorici za vinarsko rabo.

Zdravila za živino, konjski cvet, konjski prašek, goveji prašek.

Homeopatična zdravila.

prodaja novoustanovljena lekarna

Braunitzer v Rabatišču št. 16. v najemu

Alojzija Gliubich-a.

Knjigarna in prodajalnica papirja

J. Pallich v Gorici

priporoča ilustrowane in modne časopise in knjige vseh vrst. Dalje priporoča vsakih pisalnih in šolskih potrebščin po nizkih cenah.

V kavarni Sociale via Caserma

se dobi dobra bela kava po 8 kr. in črna po 6 kr.

Izdajatel in odgovorni urednik A. Gabršček

V gostilni „al Sole“

za Mesnicami (via Morelli) v Gorici

se toči pivo iz oddikovane tovarne bratov Koslerjev v Ljubljani po 20 kr. liter.

To pivo je doseglo na razni razstavi veliko častnih priznanj in tudi na letošnji dunajski živilski razstavi je dobila veliko zlato svetinjo.

Ker je to pivo že pripoznano kot prav dobro in zdravo in se je zradi svoje neprekosljive slasti in dobre pridobilo veliko pivcev posod, morem jo priporočiti tudi temu p. n. občinstvu kot najbolj zdravo pivo.

Tudi izborni črno vino iz najboljših istrskih vinogradov po 24 kr. liter.

PIVO!

Tržakova eksportna pivovarna v Senožečah (pri Divači) otvorila za Gorico in okolico v ulici

Via Morelli št. 12

zalogo piva in priporoča cenjenemu p. t. občinstvu svoja izvrstna dobro uležana piva v sodih po $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{3}$ hektl. istotako tudi v steklenicah po $\frac{1}{2}$ litera.

Hitro postrežbo zagotavlja

z vsemi spuščanjem

veliki Gustav Scholz

zastopnik.

Svojo veliko zalogo
olja iz oliv

priporoča

Eurico qm. Carlo Gortan,

Via Caserma 4, Trst [naspr. pivarna Pilsen]

Restavracija pri „3 kronah“

Gorica.

Izvrstna kuhinja, izbrana vina v več vrstah, izloč najfinjevja „Gössovega marčnega piva“.

Slavnemu p. t. občinstvu se priporoča.

Serafin Joos.

Akejkska pivovarniška družba

v Göss-u pri Leobnu

odlikovana na mejnardni razstavi konkurenčije piva na Dunaju I. 1894., najvišje odlikovanje, častno diploma za „Marčno in uležano pivo“ I. kakovosti.

V steklenicah po $\frac{1}{2}$ litera
V sodčkah po $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, hlt.

Zalog za Göss

Gospodska ulica št. 6

Karol Neweklowsky vodja.

F. A. SARG's SOHN & Cie., Prva in najstara tovarna stearinov svet v Avstro-Ugarski, ustanovil Ad. de MILLI 1837.

e. kr. dvorni zalogalec

SARG-OVE

Milly misne, cerkvene, barok-renaissance, Conus- in votle sveče: Milly-nočne lučice in roščene božljene svečice itd.

Zahvaljujte povod izrecno: SARGOVE MILLY-svet.

Dr. Rose životni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešuje in napenjanje odstranjujoče ter milo raztopljalice

domače sredstvo

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr. po posti 20 kr. vec. Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana zakonito varovana varstvena znamka. Zaloge skoraj v vseh lekarnah Avstro-Ogerske. Tam se tudi dobr:

Praško domače zdravilo

To sredstvo pospešuje prav izberno, kakor svedetja mnoge skušnje, čiščenje, zrenje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine, v skodelicah po 35 kr. in 25 kr. po posti 6 kr. vec. Na vsek delih zavojnine je moja tu dodana zakonita varstvena znamka.

Glavna zaloge

B. Fragner Praga st. 203-104, Mała strana, „pri čremu orlu“

Počna razprodajate vaki dan.

Več let prekušeno bolečino lečile sredstvo

Kwizdova tekočina proti protinu

okrepitajoče vribanje pred in po veliki higi

Kwizdova tekočina

Gena stek. 1 gld.

Kwizdova tekočina

dobiha se v

prati protinu

pod stek. 50 kr.

prati protinu

vsih lekarnah

Kwizdova tekočina proti protinu.

Glavna zaloge: Kreisapotheke Karneburg.

Svetljivo ime so si pridobili moji

GOLDIN-prstani

kos samo po 1 gld. 50 kr.

Te prstane od zlatih nitij strokovnjaki ne morejo razločevali in so moderno-elegantno napravljeni.

Moji goldin-prstani ostanejo vedno jedнакi za kar jaz pismeno 5 let jamicu

Št. 142. Goldin-prstan z imitom brillantom gld. 1:50

Št. 112. Goldin-markizki prstan s kamnom gld. 1:50

Št. 67. Goldin-pratan z imit. ametistom gld. 1:50

Št. 117. Goldin-lord-prstan z kamnom gld. 1:50

Goldin-poročni prstan komad gld. 1:20

Za mero prsta zadostuje poslati izrecen papir.

Bustrovani ceniki brezplačno in franko.

Alfred Fischer, Dunaj I. Adlergasse 12.

Posilja se proti povzetju ali proti plačilu naprej.

Anton Potatzky

v Raštelju štv. 7 v Gorici

prodajalnica drobnega in nürnbergškega blaga na drobno in na debelo.

Jedino

in najcenejše kupovališče.

Posebna zaloge

za kupovale in razprodajale na deželi, za krošnjarje in cunjarje.

Največja zaloge

čevljarskih, krojaških, pisarskih, popovalnih in kadilnih potrebščin.

Zimska obuvala.

Vozički in stoli na kolescih za otroke.

Strune za godes.

Posebnost: Semena za zelenjavo in trave.

Prosim dobro paziti na naslov:

Na sredi Raštelja štv. 7.

!! Važno za gospodarstvo in vinarstvo!!!

!! Brzjavka !!

Kmetijski stroji, vinske stiskalnice in orodja iz tovarne Berthold Kraus v Pragi.

Zalogu na ogled: v Gorici na Tavniku

st. 16, znotraj pri

Fridriku Primas-u & C°

Važno naznanko!!!

Cudovite kapljice

sv. Antonia Padovanskega

Neprečinkanje zaradi čudovitih moči in lečilnosti v kakovosti in uspehu prav tako včasih obiskat načini, kateri včasih ne kažejo želje in želje, zato želje, emocije, ljudje hankajo na druge sklepene kape.

Cene ene steklenice 30 kr.

Izdelava se v veličini plavutne leče in zelo na voljo in na svetu. Za naravite in poslagate podana v lekarni.

Cristololetti v Gorici.

Od prenjamake za hvalo in prenjameno tu le dve:

V St. Steinber na Koroskem, 17 aprila Z velikim veseljem Vasu naznjamam, da je moja mati ozdravila, ko je zanikla z tekočino, včasih slavnosnečnih kapljic sv. Antona, hukala je krš v prsih, katerega mnogi zdravljaki niso mogli ozdraviti, dokler me srečen sluhal, da opozori na Vaše čudovito zdravje. Podignite mi ... itd.

"Primorec" izhaja vsakih štirinajst dni kot priloga "Soči" brezplačno; drugače stane po pošti ali na dom pošiljan za celo leto 50 kr.; za tuje države več poštni stroški. "Soča" z "Gosp. Listom" in "Primorcem" stane na leto 4 gld. 40 kr. — Uredništvo in upravnštvo je v Tržni ulici Mercato 12, II.

Primorec

Po volilnih shodih.

Zadovoljnim srečem sta končala vrsto napovedanih volilnih shodov gospoda državna poslanca dr. Gregorčič in grof Alfred Coronini. Kar sta pri teh prihodkih doživelja, videla in shčita, boste jima z ene strani v veliko točko, z druge pa v spodbudo na daljnji poti njiju političnega delovanja.

Svedam, da, sijajni sprejemni in vsestranski dokazi zaupanja in soglasja, kakor tudi mesta protokovala, podali so jima neoporečen dokaz, da s svojim delovanjem nista nič drugače nego zvesta folmača tistih in teh svojih volilcev. Spoznala sta z nova, da volilci so z njima v tistem udejalnem soglasju, kakor kar mora skladati med ljudstvom in njeziniimi zastopniki, ake hočemo, da ima beseda poslanca za pravo veljato na meročajnih mestih. Ti shodi so podali na vso stran dokaz, da volilci in tisti poslanca so v tudi nasledi, eni razen, eni težen. In tu dokaz jima bo nadaljnja opora v nadaljnjem borbu za vsestranske države in gnedut blagoč stvari vedete.

Pri teh shodih sta se dajejo uverja, kako krasno soglasje vložila včasih med čudito dobročinstvo ter tudi delavske in vsestranski razumendevsi, ki vložijo, tako v tistih delovcih, za blagoč svojega naroda. Vložili sta, kako ljudstvo želi in vsekočen tisti delavske in vsestranski razumendevsi, ki vložijo delavce, gospodarje in ljudi, kako se tistim oklepajo vseh oseb, ki imajo srečo in član, ker vedo in dejajo za splošnost, ker nimajo prostranskih makan.

Natomi t-ti shodi so bili dovoljni. V peti vrsti sta bodoča poslanačka volilna poslovna sedanja potekala ter vse vseh obiskov prete načrti — in tako bodoči volilni razna gospodarska, včasih in druga upravljana, ki so na dnevnem rednu. V drugi vrsti je bil pa tudi namen, da napovedano izvrsta iz tist volilne razumevanje, ker je potrebno, da kateri se tako ponuditi na svoji meni, da pač bo nujnoči resnočje delovati za njih vzpostitev.

Kako sta svoje volilce ponudila, in poletnem počkuju in v raznih socialističnih organizacijah, tudi sedaj volilna sata. Vendar moramo priznati, da na vseh shodih izkazati jima razumevanje ostredimo, da pač volilci soglašajo z tudi postopanjem, kolikor se tudi splošnega potrebu, kolikor tudi posameznih upravljiv, ki se bodo ali ki se že danes na dnevnem rednu.

Kat so bili pa drugoč namenski teži vseh shodov, moramo priznati, da pač volilci so vse poslavali kar izredno, tisto pa je tudi takovčetve delovce, razenč in lepo s jima pa izpolnil.

Vedeli? Ve da vsejina poslavrena je izbranici, ki vseči, in tudi obiskali raznajmja z njih in podrobno svojih okrajev, da vsejina seči, in tudi zlasti delavske poslovne. Kolikor dočnala sta načrti, tisti poslovni mudi vseči, kolikor tudi je obiskoval, poslavili vse posrednike, tisoč potrebo katero delovo, naj bo ta tudi tako majhna.

Ali prav zato, ker so jima volilci vselepo razložili, tista mogla svoje delovanje razširiti tudi na te želje in potrebe. Kakor sta zatrivali vsejina že pri shodih, tudi boste tudi delala, da zastavita vse svoje moč in delo v dnešnega načoda vib t-čenj. Vse se jima ne posreči; ali zavest boste imela, da sta iz polnita stava dolnosti.

Vedeli? Shčali ste na shodi, svoja

poslanca iz izrekli ste jima neomejeno zanje, ki jima bo najveljavniša opora v nadaljnjem borbi za Vašo dušno in gmočno blaginjo; ali pri tem se ne smete ostati! Zato se obračamo do Vas z vajno in iskreno prosiljo: Podpirajte svoja poslanca vselej in povsod, kjer se pokaže potreba; spomnite se pogosto njih pojasnil in priporočil, katere sta Vam dala pri shodih; delajte po njih — in potem se uresniči nad manji zlati rek: „Pomagaj si sam, in Bog ti bo pomagal!“

Od Bili do Kobariča razgledal se je klic po tesnejšem združenju v domači hiši. Pribajal je iz sreč rodoljubov, vnetih za častno in včetno blaginjo naroda. Bil je posebno obnašesa poslanca dr. Gregorčiča, kateremu se je skazovalo v tem oziru veliko zaupanje. — Tu dini želimo na skupnih maledilih, katera sta naša poslanca opetovanje izjavljala in pondargala. — Izazemmo delov v avto — z bratko, prizanesljivo stojgo, ker mi stabe volje — ter s priznavanjem preostosti, kjer so različni naravnali poti dovedjeni. Naša hiša sta pripravljena, poslušati želje, ki so se izrazile in se se izrazijo v nametu, da bi se združenje pospešilo, in upatoč, da rodoljubi nas bodo v t-ti pripravili. Treba pa, da rojaki, ki so znani pri zunanjih listih, uplivajo na to, da se ne bo od zunaj podralo, kar doma s trudom zdušimo. — Pripravili smo, da po ogromni včetni sumi doma želimo združenju in da manj manjka le javen, krepak sraz proti nasprotnim trditvam.

Tak tazaj naj bo naše nadaljnje užemljeno delovanje

Kmetijske razmere na Kanalskem.

*Govor pri volilnem shodu v Kanalu
v M. Z. Žaga, v. id. v Kanalu.*

Preblagotrdni gospodje poslanci! Spremljivo besede ti želje, izražene v Vasem spominu, ustvarila sta me, da Vam tukaj nekoliko bolj občutno spregovorim o kmetijskih razmerah našega okraja, tega sem bil predvino namenjen ter tako pokalem in opremil nepravilno stanje in dodam konečno nekatero prošteje in želje, da plač blagovolje, temenči gospodje poslanci, premotriti in delati na pristojenem mestu na to, da se nasvetni kmeti zidljiva gnedna storje. Naš kanalski okraj je tukorečko v sredini med planinsko pokrajino in dolinsko mazavijo. Na severu obravljata za tolminski sedminski okraj, kateremu je pravim vir blagostanja živinoreja, na jugu pa njeni na prekrasna huda, ki, po čudoviti svetu, žalilog, je premalo znamen, tudi obdo zlate kapljice, in dolje potem na goriško ravni, na vzhodu pa pa z predzdravlja temovski gozd. Jeznike, nujovom geografskemu položaju so tudi mnoge klimatične razmere, kajti dobro je znana našemu okraju goriška poltna vročina, kolikor tudi zavita mazla tolminska burja. Gdade na te razmere ne morejo se tdelj nači kmestovalci, pečati izključljivo le z živinorejo, ali vinorejo itd., ampak petati se morajo, ako hočajo izhajati, z vsemi strekami kmestinstva. Da Vam torej, častiti gospodje poslanci, podam magno kmetijsko sliko našega okraja, izpregovorim naj vseki točki nekoliko besed.

I. Živinoreja.

Ne govoril bi resnice, ako bi hotel trditi, da nima naš okraj lepe živine; nasprotno, priznati mora vsakdo, ki ga natančneje pozna,

Domači oglasi sprejemajo se le iz narodnih krogov. Plačujejo se: za šesterostopno petivrstvo enkrat 5 kr., dvakrat 9 kr., trikrat 12 kr., večkrat po pogodbah. Vsa plačila vrše se naprej. — Posamečne številke se prodajo po 2 Lr. — Rokopisi se ne vračajo.

natančen opazovalec krstil je vso našo tako živino, primerjajoč jo z ono drugih okrajev, z ne prečastnim pridevkom: „kebri“, in ne povsem neopravičeno. In vendar pripisuje se vsa taka revna živinčetoreja le ubogemu posestniku na rovaš, njemu, ki bi rad in prerad redil lepo živino, pa ne more do nje — ker je siromak, od vseh zapuščen. Slavna naša c. kr. kmetijska družba hotela je pred nekaj leti, prepričavši se o tej pomanjkljivosti naše živinoreje, pomagati našim posestnikom z brezplačnim podeljevanjem zlahtnih plemenskih bikov, toda dolični njeni pooblaščene ukrenili jo je zelo slabo; kajti poznal ni naših razmer, niti se je oziral na željo ljudstva, marveč — ker tudi jezik ni razumel — odločil je za naš okraj vsem nepriljubljeno in ne ugajajoče cikasto beljansko pleme mesto n. pr. štajarskega siveca. Namen slavne kmetijske družbe bil je kako plemenit, toda v to delujoči organi niso bili pravi in pomoč ostala je brezvsešna.

Nasim približno jednake razmere v živinoreji vladale so tudi na bližnjem Kranjskem. Tudi tam je delila kmetijska družba leto za letom obilno zlahtnih plemenskih bikov med posestnike z istim namenom kakor pri nas in vendar je bil napredek le jako pičel in neznanen. Končno je vzel vso stvar v roke slavni deželní zbor in sklenil modro postavo o živinoreji; in pred kakimi 14 dnevi sporočal je predsednik kmetijske družbe občnemu zboru, da se je živina že do sedaj zdatno zboljšala, če tudi je ta postava se le dve leti v veljavi. Zaradi tega pa Vam, blagorodni gospodje poslanci, izrekam željo, da blagovolite v povzdigo naše živinoreje delovati na to, da tudi naš deželní zbor sklene jednako postavo, kakor jo že ima Kranjska, da se namreč določi na vsakih 100 krov jednega plemenskega bika in njega rabo tako natančno določi, kakor tam. Bodite uverjeni, gospodje poslanci, da bodo potem podpare, katerim nam nakloni visoka vlada, slavni deželní zbor in slavna c. kr. kmet. družba po Vasem priporočilu obrodile obilo sadú.

Jako važna stvar za živinoreje je živinska sol. Ker so bile pa v tem oziru že na drugih volilnih shodih stavljene interpellacije, katem se tudi mi pridružujemo, razodenem le na kratko želji naših posestnikov v tem oziru:

1. Zaloga živinske soli naj bi bila v Goriči, kjer bi jo lehko vsak živinorejec poljubno kupoval in to vsled vsakratne nakaznice od strani županstva, kakor je to v navadi v bližnji Italiji, ali

2. pa, naj visoka vlada zniža ceno bele soli za toliko, da ne bode treba več pripravljati živinske. (Konec prih.)

Goriške novice.

Mons. Lovro Ratar, vodja na Sv. Gori, je nevarno zbolel in se zdravi v goriški bolnišnici. Vsako rodoljubno srce mora moliti k Vsemogočnemu, da bi temu odličnemu rodoljubu in uzornemu duhovniku zopet podelil dragoceno zdravje.

Mons. Andr. Marušič se je letos poslovil od zavoda, kateremu je posvetil vse svoje življenje. Pri zadnji sv. maši je imel do učencev zadnji gevor v slovó, ki je obelodanjen v posebni brošuri. V eni prihodnjih številk spregovorimo kaj več o dolgoletnem učiteljevanju in delovanju tega zaslужnega in odličnega rojaka.

„Slogini“ zavodi in otroški vrti v Pevni, Podgori in Ločniku so končali solsko leto s konecletnimi skušnjami. O teh zavodih bomo kaj več poročali v eni prihodnjih številk.

Naše nove učiteljice. Minolo sredo so končali na tuk. c. kr. učiteljicem izpit zrelosti, ki so trajali jeden teden. Slovenskih kan-

didatinj (domačih gojenk) je bilo 13.* laških domačih 14, tujih (večinoma iz Trsta) pa 9. Vse kandidatinje se prestale izpit, in sicer 4 Slovenske in 3 Italijanke z odlike. Slovenske odličenjačice so gospodine: **Hanel Marija** (iz Trsta), **Potočnik Angela** (iz Ljubljane) **Premrou Milena** (iz Gorice) in **Sajé Matilda** (iz Št. Jerneja na Dolenjskem). Ostale slov. maturantinje so bile gospodine: **Bavdek Mar.** (iz Vel. Lašč), **Eppičh Mar.** (iz Kamnika), **Erjavec Ljudm.** (iz Gorice), **Gagliatti Virg.** (iz Kanala), **Jošt Silv.** (iz Maribora), **Kattning Mar.** (iz Gorice), **Komac Kar.** (iz Bolea), **Kutiantsky Mar.** (z Mal. Lošinja) in **Vodopivec Em.** (iz Gorice). Nase Slovenke so se pridno bavile tudi z neobveznimi predmeti; 3 gospodine so usposobljene za stroške zabavitele (Italijank nobena), 6 je izpitanih iz gibanjemstva, 3 iz italijskeine, 1 iz hrvatske, 1 za klavir in 7 je usposobljenih tudi za nemške ljudske šole.

Pred maturo so bili pa izpit za učiteljice ženskih ročnih del (povoljno dovršle so vse 4 oglašenke s slov. uč. jezikom) iz za slov. otroška zabavitev (4 gospodine Slovenke usposobljene — jedna: gospodina **Avsere Marija** s Kranjskega z odliko — jedna padla za dva meseca).

Nasim gospodinjam želimo blagoslova božjega na težavnemu polju nar. posvete.

„Goriški Sokol“ si je omisil novo oblike po predpisih „Sokolske zveze“. — Ako bo le mogoče, pojde deputacija „Goriškega Sokola“ (kakih 10 do 12 Sokolov) že v novi oblike k slovesnemu ustanovljenju „Postojnskega Sokola“ 5. avgusta. — Pri tej priliki bo slovec jama slovesno razsvetljena. „Celjski Sokol“ priredi v Postojno poseben vik. Od vseh strani bo veliko ljudstva.

Nemci na goriški gimnaziji. — V solskem letnem poročilu je naznameno, da je obiskovalo zavod 56 Nemcov. Zdi se, da to število je preveliko. Pripoveduje se nam, da n. pr. v VI. razredu je en sam Nemec Nußbaum Herman, a za Nemca sta zapisana dva. Kdo je drugi? — Ako imá neki Müller nemško ime, zaradi tega še ni Nemec. — Prosimo vse tiste, katerim so znane razmere v posamečnih razredih, da nam naznamo imena pravih Nemcov. Za kaj bomo rabili te podatke, ni težko ugantiti.

Dvojna mera. — Za neobhodno potrebne šole za slovenske otroke nimajo denarja, za nepotrebne laške ga je pa vselej dosti. Zdaj so sklenili, ustanoviti na dekliški ljudski soli v ulici sv. Ivana še sedmi razred za — **22 učenek**. Takò se razmeta denar, tudi slovenski denar, za nepotrebne šole! Radovedni smo, ali deželní solski svet dovoli ustanovitev tega razreda, in — ali pusti zopetno otvoritev tistih dveh novih sol, ki ste bile prepovedani že lani.

Burke uganjajo. — Mons. Jordan je sklical 8. t. m. volilni sled nekje v Furlaniji. To je bilo „Corrierom“ židom gotovo dobro znano, a vkljub temu je „Corr.“ hudo mušno pisaril, da mons. Jordan se je udeležil volilnega shoda — smeajte se! — v Kanalu. Mons. Jordan je seveda hitel zatrjevali, da ta trditve ni resnična, na kar je „Corriere“ „resnici na ljubo“ potrdil, da

* Vse te je pa naš laški bratec s Travnika juški pogolnil: govorč našreč v zadnjem listu o gojenkah IV. leta sploh, zamejal je vse Slovence.

Op. stavčeva.

Jordana ni bilo v Kanalu, ker ne more biti na dveh krajin h kratu.

Ločnik je spadal v prejšnjih časih pod gradiščanski okraj. V novejšem času so ga pa priklopili k gorškemu. — Zdaj je staršinstvo podalo prešnjo na namestništvo, da bi županijo ločniško zopet priklopili k gradiščanskemu okraju. Ločniški „patriotje“, kateri vodi Luigi Peterini „na vozičku“, se nadajojo, da potem bi lože pohrustali tamozne Slovence. Smešno! Saj Gradišče ni se pod Italijo!

Za nas Slovence bi bilo res še bolje, ako bi Ločnik spadal pod Gradišče. S tem bi bila iz gorškega okraja izločena jedina povčini furlanska županija in glavarstvo bi obsegalo izključno slovenske občine, enako pa tudi okrajno sodišče. In to okoliščino bi Slovenci gotovo znali porabiti!

Hujskarije. — K zadnji notici pod tem naslovom dodamo naj danes se to le:

14. t. m. je ljubljanski lekar g. Piescoli (Tako daleč smo torej v Ljubljani?) poslal slovenski učiteljici v slovensko Podgoroškičenik svojih zdravil in napisal na naslov: **Piedmonte**. — Upraznamo g. Piescoli, kako je to, da v Ljubljani ve za ta Piedmonte? — Ko se je pismo v Podgori zavrnito, je nekdo na gorški poti čez besedo **Piedmonte** zapisal Podgora. Od kod si je učitelnik vzel to pravico?

Iz Renč nam poročajo neko čudno novico, katere ne smemo zamolčati: — Znamo je, da naše učiteljstvo je od nekdaj vsegdaj narodno, kakoršnega nima morebiti nobena druga dežela. In narod na Goriškem se ima veliko zahvaliti učiteljstvu za svoj duševni in narodni napredok.

Ali zadnji čas se se začele uravati na slovenske zole osebe, ki prav tako ali nič ne čutijo z narodom, med katerimi iscejo edino le — kruh. Takò nekako je tudi v Renčah. Na čunošni trirazredni ste di ve (??) učiteljici: ena od teh je končala vse Štirišteške tečaje. Ali ker bi v Furlaniji ne dobita tako kmalu službo, vsaj také dobre ne, kakor med Slovenci, učila se je tudi slovenski in vsled temu prizanesljivosti naredila tudi izpit iz slovenskeine, ki ji je pomagal k službi v Renčah.

Kako more učiteljica z italijsko vzgojo poučevati slovenske otroke? Dobro ne!

Zunaj sole daje pa ta učiteljica in zares nje je druga — najslabši vzhled. Med seboj govorite vedno in povsed le laški, da se se priprosto ljudstvo nad takimi vedenjem poljuje. Ali to ni se zadosti. Ako je kje kako dekle, ki je slavajno ujelo kje nekaj laških besed, pa je nagovarjate po laško: **Buon giorno Marietta, Addio!** itd.

Kje smo? Odločno protestujemo proti takemu vedenju učiteljskih oseb na slovenski zemlji. Od okrajnega in deželnega solskega sveta pa pričakujemo, da bo bolje pazil na notranjo vrednost oseb, katere posilja na slovenske sole. — Tudi nekje drugod pod Čavnom imamo podoben vzhled!!

Kratek odgovor. — Ničamo ni časa ni prostora, niti ne čutimo potrebe, obširneje baviti se z goriškim dopismikom v „Slovencu“, ki je pisal o „kapitulaciji vit. Tonkija“. Zato bomo kolikor mogoče kratki.

Kar smo mi vedno trdili, to nam je nekote potrdil tudi dopisnik, namreč, da pri nas ni bilo načelnega razdora, marveč da eni so bili se zadovoljni z dr. T., drugi so pa želeli dr. G. Hvala lepa za to priznanje. Ako je pa takó, potem razdor ni bil

niti deloma načelen, kakor pravi mimo-gredé nekoliko niže. Deloma načelnih razdorov ne poznamo; bodisi so tu načelnici ali pa nenačelnici boji, srednje poti ni!

Prav nasmehnili smo se najivni trditvi, da dr. T. v resnici niti vedel ni, kaj in kdaj bode katoliški shod*. Tega ne verujemo! In glejte, dr. G. se je shoda celo udeležil, izvoljen je bil v stalno komisijo — in vendar so ropotali proti njemu...

V svoji znani konfuznosti nam je dopisnik na polna usta razdelil pa še nekaj drugoga, kar je vredno, da se otmé pozabljosti: — Znano je, kako je prav isti dopisnik ropotal v „Slovenec“ in „Prim. Listu“, da vitez Tonkli mora tožiti „Sočo“, sicer nima časti ali pa ne mara za njeno. V dopisu o „kapitulaciji“ pa pravi, da se je vitez T. sam odločil za pravdo, dasi so ga prijatelji svarili. Ali čuje! V istem dopisu je povedal le nekaj vrst poprej, da nikdo ni vedel sveta, kako bi se poravnal domači prepir, a: „Po dolgem čakanju je prisla ugodna prilika, kojo smo takoj porabili“. Na to pripoveduje, kako je „Soča“ pisala o zadnjem deželnozborskem zasedanju, kar so gospodje torej takoj porabili, češ: na zatočno klop s „Sočo“! (Med seboj so tudi sklenili, da vit. T. mora izključiti slov, porotnike. Tajite, če si upate!) —

Se jedno moramo obeti pozabljalosti, da bo svet vedel, kako se upajo pisati možje, ki bi morali najbolje vedeti, kaj než moralca. Tam čnamo o pravdi Tonkli. „Soča“ kaže: „Tudi je bil v Gorici jeden satu glas, da nimam gosp. A. Gabršček niti jednega veljavnega dokaza, kakor ga niti imel pri drugih pravdah“. — Ko je dopisnik zapisal te besede, spala mu je vost trdno spanje. Vsak Slovenec ve, kaj si imre misli o Gabrščevi in Travatovi pravdi, le papirnatni „Slovenec“ se je vedel tako, kakor da je „Soča“ naredila B. in T. velikatko krivico. Vemo, zakaj je tako delal, a poseten to ni! Sicer je pa vsak čitatelj, ki tamteče pozna, znal prav soditi „Slovc“ post-patru.

Ker konečno kvasi o pogodbah pred notarjem, tja starci ed. je vse le suha domačja razgledi zvez, kateri je pustil glas o dosegem sprave. Lepo more so to! Kar stari nas je povedati, kje se nahajajo in kaj bi morali učiti gospodje, katero je tako razburila stosežena sprava.

Ker ni prišlo do skandala pred lastnimi porotniki, zato so gospodje odrekli prijateljstvo celo v. dr. T., češ, da naj le se ostane pri delu, ali brez stranke, katero um je vzel sprava.

Na to odgovarjam na kratko, da g. dr. T. se tudi brez „Slovenčevega“ nemurneža, kaj um je storiti. Dalje moramo nastaviti zanikati, da tista poščica mož, ki so odpovedali dr. T. prijateljstvo vseled naše sprave, bi smela sebe smatrati za stranku? Par generalov brez vojske, ki niti na dan ne smejo, niso nikaka stranka. Prava sreča bi bila za vit. T., da bi se ga ti ljudje nikdar ne bili oklemljali, kajti oni so krivi vsemu, kar ga je doletelo!

Konečno se nekaj. Dopisniku je žal za vit. T. No, tako pomilovanje je suha himavčina. Dopisniku in njegovima pajdasema ni žal za dr. T., ampak žal jim je, ker so zgubili moža, katerega so potiskali naprej, tja so za njegovim hrbotom kovali spletki in osvete proti svojemu tevariju in sobratu. Zdaj jim je ta hrbot odpovedal službo a nadomestila mu — zato lahko jezne konfuznosti.

Toliko naj zadošča!

Iz kobarškega Kota nam poročajo: Dne 11. t. m. je ludournik Bela jako nastrel Anton Šperonja, že precej star mož iz Sedla, je nesel čez ta ludournik za Potokami nekoliko „rakli“. Ko je bil na sredi, ga voda podere in nese čez 5 m. po svoji strogi. Slučajno je šel prav takrat mesar g. Franc Urbančič iz Kobarida kupovati živino. Videl je, da voda moža nese in da je mož

že popohnoma omagal. Stavil je svoje življenje v nevarnost, skočil v vodo in nesreča komaj iž nje privlekla. Rabil je mnogo časa, predno se je mož zavedel. Rešil ga je gotove snurti. Naj pa reče kdo, da Nadiža in nje dotoki, kateri so sami ludourniki, niso potrebni uravnave*.

Veterani bolškega kraja bodo imeli v nedeljo 22. t. m. popoldne ob 3. uri svoj letosni občni zbor v Boleu. Pri tem zborovanju ne bode le volitev novega odbora za bodoči dve leti, nego se ima določiti konečno tudi dan za blagoslavljanje društvene zastave. Ker je pa želeti, da bi na tisti veseli dan veteranstvo bilo zastopano v kolikor mogoče večjem stovilu uniformiranih veteranov, zato se bode pri občnem zboru tudi o tej točki treba baviti, zato pa želi mnoge udeležbe od veteranov in tistih, ki želijo biti. **OBBOR.**

Tvrda Alpi & Comp. v Vrtni ulici je opustila prodajalnico z jestvinami, katero je prevzel Orzan, nadaljevala bo pa s toliko večjo skrbnostjo izvaževanje sadja in vina.

Radodarni doneski. — Za „Stogin“ zavode je došlo:

Zadnjie izpuščeno: Dva birmance v lhomoštu piči pripomoček 4 krome. — Gosp. Ant. Pečenko v Rihembergu 5 gld. — Grena Solija Simčič na Trnovem 1. kroma. — Gosp. Jernej Kopac v Goriči 4 krome. — „Narodna taksa“ v Ajdovščini 2 kroma.

Pri skupni volterji v rodbini Bizjakovi v Dombergu 14. pr. m. se je zložilo 15 krom 6. cm. — Zupanstvo Šempas 25 gld. — Zupanstvo Št. Andrež 25 gld. — Grena Jos. Lasic v Renčah poslala po volitvah nabrami 8 gld. — V Kanalu po volitvem shodu se je nabralo 19 gld. 88 kr., a ē. g. Pre Gatto je določil do okrogle svote 25 gld. — G. Josip Zotta v Skrbincu nabral 2. t. m. v vseh družbi need vaskini tanti 1 gld. 15 krm k temu je pripomogel g. F. Stepančič z 10 kr.* — Kotarski in Tolminski pravdarji dan po volitvem shodu v Boču 50 gld. — Strečkanje pri večerni zabavi po volitvem shodu v Boču pa je dalo 12 gld. — Veleč. g. J. Čumar, čast. krm. in apost. protom. v G. 6 gld. — Preč. g. dekan Hovor v Boču 5 gld.

Velikodušnu dobrotnikom najsrnečnejša hvala!

Kako so litri — za slabo? — Goriska Eco del Litorale ni imela pripravne posede za vse volitve shode naših poslancev. Velikosten so bili na vse strani, zato je modro molčala o njih. Ali ko je mislila, da more udariti po poslanceh, se je takoj oglasila. V sredo je prinesla namreč kratko, a zato toliko perlidnešo novico, da volitvni shod v Boču je moral vladni komisar razpustiti vsled prevelikega vršca, ki je nastal proti poslancema vsled interpelacij nekega volilca. „Eco“ je seveda dostavila, da „tako se govori“. Da, tudi o Jordanovem shodu se govori marsikaj, česar pa nismo objavili. Urednik „Eco“ bi se lahko takoj prepričal, kaj je resnice na tisti govorici, ako mu je za njo mar, kajti vedeni bi moral, da take laži ne morejo biti ljube ne poslancem ne volilcem. Zato je dr. A. G. že učeraj naznani „Corrier“ resnic, da se laž ne bo se dalje širila, a „Eco“ je poslal popravek v zmislu §. 19 t. m.

Taka je naša ljuba „Eco“. Kjer le more, nam deli začnico. To je potrdil pretekli teden sam „Slovenec“, ki je dejal, da vsak Slovenec bi moral pokazati temu listu vrata. Tega mnena smo tudi mi!

V Cerknem bodo imeli 5. avg. lepo, redko slavnost. „Narodna Čitalnica“ bo slavila svojo 25-letnico, a pri tej priliki blagosloviti novo dragocene zastave. Izdelujejo jo na strokovni soli v Ljubljani iz belega damasta, zlatimi „franžami“; na eni strani bo slika sv. Cirila in Metoda z vezanim napisom: „Vse za vero, dom cesarja“; na drugi strani pa vezana lira in napis: „Narodna čitalnica v Cerknem l. 1869. in 5. avgusta l. 1894.“

Na drugem mestu smo priobčili spored teh slavnostej.

Iz Kanala: „Volilni shed, ki je bil 8 t. m. v našem lepem trgu, ostane Kanalcem še dolgo v živem spominu. Imel bo tudi plodonosen nasledek: novo sadjarsko in vinarsko društvo, ki se osnuje pod vodstvom našega gospoda nadučitelja Zega. Naši poslanci nas bodo gotovo podpirali.

Isti gospod vežba tudi naš mešani pevski zbor, ki je zabaval tudi drage nam goste po volilnem shodu. Posebno pridne so gospodične pevke. Zato jim je tudi napil ē. g. Drag. Kumar, avski vikariat.

V Čezsoči pri Boleu je mnogo vrbovja; zato tam že od nekdaj pletejo koše in pletenice. V zadnjem času so Čezsočani začeli sami skrbeti za napredek v tej obrti in so si oskrbeli izvezbanega človeka za tako pletenje. — To je prav lepo od Čezsočanov! Zdaj, ko bo koša ka sola na Žagi, bodo mogli tudi oni okoristiti si jo in tukaj posiljati svoje otroke. Res je tukaj kako poldrugo uro hoda, ali to je malenkost, take šole ne morejo biti takoj bližu druga pri drugi.

Iz Ajdovščine. — Podružnica sv. Čirila in Metoda za Ajdovščino in okolico bo imela prihodnjo nedeljo 22. julija občni zbor ob 4. popoldne v prostorih rokodelskega društva v Ajdovščini. — Dnevní red:

1. Pozdrav predsednika,
 2. Poročilo tajnikovo,
 3. Polaganje računov,
 4. Volitev novega odbora,
 5. Volitev odpostanca k prihodnjem občnem zboru družbe sv. Čirila in Metoda.
- K obični udeležbi vabi

Načelništvo,

Zrelostni izpit na gimnaziji. — Ravnateljstvo nam je poslalo sledeće nazname:

Podpisano ravnateljstvo jemlje si čast, glede izida zrelostnih izpitov na tukajšnji c. k. gimnaziji, koji so se vršili dne 14., 15., 16., in 17. 4. m. in kojim je predsedoval g. dež. šolski nadzornik Viktor Leschanofsky, sporočiti sledeče:

Od 19 izpravevancev je širinajstsim bila pripoznana zrelost, in sicer dvema med temi z odliko; dvema je dovoljen ponavljajni izpit iz enega samega predmeta po počitnicah; trije, med temi eden zunanji, bili so zavrnjeni.

Odliko sta dosegla: Batistič Ivan in Ljelan Josip; spričevalo navadne zrelosti so dobili: Beltram Kasimir, Črnigov Henrik, Cosolo Gino, D' Adamo Avgust, Dietz Just, Gabrijelje France, Komavec Henrik, Levpušek Josip, Niederkorn Karol, Pincherle Emil, Prezelj France in Bissidörfer Rudolf.

V Gorici dne 18. julija 1894.

GROSS
c. k. ravnatelj.

Ostala Slovenija.

Slovenske šole v Trstu. — C. kr. namestništvo je odklonilo prošnjo slovenskih staršev v mestu za ustanovitev slovenskih ljudskih šol. Namestništvo se je postavilo na povsem krivo stališče, namreč na §. 59. zakona o ustanavljanju šol, ki pravi, da se mora ustanoviti javna ljudska šola povsod, kjer biva eno uro naokoli po petletnem podprečnem računu čez 40 otrok, ki morajo čez pol milje daleč hoditi v šolo. Ker pa so kraji Rojan, Guardijela, Barkovlje itd. bliže od 4 kilometrov, zato Slovenci v mestu lahko tukaj posiljajo svoje otroke. (Zakaj so pa v Rojanu, v Skedaju itd. ustanovili laskive šole? Ako je tamkaj kaj laških otrok, bi tudi ti lahko hodili v mestne šole, kamor tudi ni nad 4 km. Evo dvojna mera!)

Ali ta razlog ne velja, ne more in ne sme veljati. Določilo v §. 59. drž. šol. zak. nikakor nima pomena, kakoršnega mu daje tržaški magistrat in namestništvo. Ta paragraf velja le tedaj, ko se ustanavlja nova šola za neko novo šolsko občino, nikakor pa ne tedaj, ako se mora v obsegu kake že obstoječe šolske občine skrbeti za ponik pod šolsko dolžnost spadajočih otrok. Gospoda, to je velikanski razloček, katerega opravičenost mora spoznati vsak juridični otrok.

Tu imamo torej veliko število slovenskih otrok v Trstu, ki po zakonu morajo hoditi v šolo. Ali v mejah tržaškega mesta ni takih šol, ki bi mogle sprejeti slovenske otroke in jih učiti v slovenskem jeziku. Zato mora biti tam ustanovljena slovenska šola! Pošiljati otroke čez mestno mejo v okolico, ker do najbližje šole ni 4 km. daleč, to je naravnost nesmisel. Upamo, da tržaški Slovenci bodo znali varovati svoje pravice!

Tržaška gimnazija je dala letos 20 abiturientov. Vseh osmošolcev je bilo 30, k izpitom jih je prišlo 25, a od teh jih je 5 padlo.

Iz Postojne smo naprošeni za nasledno objavo: Združena odbora „Narodne čitalnice“ in „Sokola“ v Postojni imata skrbeti z ozirom na bližajoči se slavnostni dan 5. avgusta t. l. za razreditev društv po gostilnah in na slavnostnem prostoru, da se s tem ogne običajnim pritožbam, in osobito za preskrbitev in določitev znižane vstopnine v sijajno razsvitljene postojnske jame listim društvom, ki se slavnosti udeležiti namenavajo. — Ker so se do sedaj pač prijavila skoraj vsa sokolska društva (posebej omenjamо še hrvaškega Sokola iz Zagreba), druga narodna društva, katerih nikjer ne pogrešamo, kjer se gre za probubo naroda, pa prihod prijavili očlašajo bolj na zadnje dni, prosimo vsa slavna narodna društva, da blagovolijo svojo udeležbo — ali korporativno ali po deputacijah s približnim številom udeležencev — — naznaniti čitalniškemu ali sokolskemu odboru v Postojni vsaj do 25. julija t. l. — Skupna odbora bodoča brez zamude po sprejetih naznanilih slavnih društvom pismeno objavila njih razreditev in znižane vstopnine za jame. Omenjamо še, da je poseben vlak iz Celja z tako znižanimi cenami že zagotovljen in da se tudi v Trstu dela na preditev posebnega vlaka.

Odbor čitalnice in Sokola v Postojni.

Doslednost, kje si? — Iz Ljubljane: „Slovenski Narod“ je malo potipal nekega konservativnega posestnika z Dunajske ceste, ker se je izrekel proti slovenskemu napisu na svoji hiši. „Slovenec“ se je zanj potegnil, in navaja zasluge dotičnega gospoda za narodno stvar, ko so bile hude borbe z nemškutarji. Mi smo se čudili, da se je „Slovenec“ postavil na to stališče, ker je vendar sam pred par leti z vso brezobzirnostjo mahal po možu, ki se je za narod boril, ko so sedanji „Slovenčevi“ uredniki še v sami srajci letali in ima gotovo več zasluge za slovenski narod, nego dotični posestnik z dunajske ceste. Zdi se nam, da se pri „Slovencu“ le tedaj poštovajo narodne zasluge, kadar gre za kacega ožrega njegovega privrženca.

Iz tužne Benečije: „Pred dvemi leti je izdihnil v Oborci svojo blago dušo znani beneški rodoljub č. g. Anton Pavša, budilec beneških Slovencev, zadnji kapelan v Prosnidu za Breginjem (v Kobariškem Kotu). O njem je prinesla „Soča“ obširnejši živopis. — Štiri meseca pozneje je umrl prve-

mu stric, tudi Anton Pavša, ki je veliko let kaplanoval v Praprotnem tik avstrijske meje. Na njegovo mesto je prišel zdaj Lah, ki nič ne razume slovensko. Uboge slovenske ovčice, ki so izročene takim dušnim pastirjem! — Dne 5. t. m. je isto rodbino dohitela nova nesreča. Umrl je tretji in zadnji duhovnik iz iste hiše, brat Antonov, č. g. Alojzij Pavša v najlepši starosti. Bolehal je že od mladih let, naposled se ga je lotila sušica, ki je uničila njegovo blago življenje. V soboto 7. t. m. so ga svečano pokopali tukratki brata in strica na oborskem pokopališču.

Pač žalosten slučaj ne le za tužno rodbino ki je v enem letu zgubila tri duhovnike (dva brata in strica), marveč tudi za vso nesrečno beneško Slovenijo, ki je zgubila v njih tri izvrstne svoje sinove, katerim je blago srč krepko bilo za našo zapuščeno slovensko Benečijo. Bog potolaži žalostno rodbino in se usmili beneških Slovencev, katerim pri voščijo čedalje manj besede božje v edino razumljivem slovenskem jeziku!

„Edinost“ od torka pravi v uvodnem članku med drugim tudi to-le: „Spošтовani gosp. poslanec dr. Gregorčič nam je na shodu v Kanalu patriotskim in zares rodoin domoljubni, ponosom pokazal na pot, po kateri nam je hoditi. Pozval nas je, da se združimo v taboru, v katerega jedinega sosedijo pravi Slovenci, lojalni Avstriji in verni katolički. Mi Primorski Slovani se pridružujemo navdušeno Gregorčičevi zastavi, zajedno pa moramo siliči svoje rojake na Kranjskem, da se pridružijo v borbi proti nemškutarski nadutosti.“

Razgled po svetu.

Izjemno stanje v Pragi se baje kralju odpravi. Takó želi dunajska vlada, dočim bi namestnik Thun rad se dalje vladal v senči bajonetov.

Mladočehi so si v soboto priborili zoper prav sijajno zmago. V pribranskem okraju se je namreč vrsila volitev državnega poslancev, pri kateri je dobil Mladočeh König 210 glasov, Staročeh Černy pa le 48, dasi je vladala delata za zadnjega.

Na Oggerskem se začne katoličani žavneje gibati. Grot Zichy je dejal nekemu novinarju, da konservativne stranke začne z vso silo delovati na spremembu vladnega sistema. — Vlada je začela strahovito poslopiti proti Rumunom. Svaka sila do vremena!

Iz Bolgarske. Minolo nedeljo se je vršil v Srednj meeting, kojega se je udeležilo več tisoč ljudi. Zborovalci so zahtevali, da vlada izpusti iz zapora bivšega ministerstvenega predsednika Karavelova, katerega je dal kruti Stambulov zapreti radi sokrivde na umoru ministra Belčova. Nad 6000 ljudij se je zbral na to pred zaporom, da prirede viharne ovacije Karavelovu. Uprav v tem slučaju kaže se vsa krutost značaja Stambulovega, kajti dognano je danes, da je bil ravno Stambulov v jako tesni zvezi z omenjenim umorom. Naročil ga je bil v ta namen, da je mogel potem sumničiti in dati obsediti nekatere svoje nasprotnike, med temi tudi Karavelova.

V Italiji se že kaže učinek izjemnih zakonov proti anarhistom še predvsem so isti stopili v veljavo. Mnogo poznanih anarhistov je že izginil, iz dotičnih mest. Odsli so de-

loma v inozemstvo, deloma pa v druga italijanska mesta, da se tako odtegnejo nadzorstvu prefekture. V Milani je policija začela neko zborovanje anarhistov. Med zborovalci je bilo mnogo poznanih anarhistov. Pod varstvom bajonetov odveli so jih v zapor.

Izdajatelj in urednik A. Gabršček.
Tiskar Goriska Tiskarna* A. Gabršček.

I. Cej gostilničar v Židovski ulici 5 toči naravno hrisko vino.

Andrej Jakil, tovarnar usnja v Rupi, ima na levem voglu s Kornja v Gospodsko ulico. Usnje in podplate vseh vrst prodaja po zimerih cenah. Enako druge potrebitine za tevljarje.

Franc Bensa v ozki ulici 8 v Gorici prodaja vsakovrstno usnje, podplate, kopita, spleti vsa orodja in potrebitine za tevljarje. Zagotavlja dobro blago po zimerih cenah zato se sl. občinstvu priporoča za obuten obusk.

Karol Drašček pek Riva Corno st. 4. v Gorici. Padrožnica za razprodajo kuhinje in trdelnik v Semeniški ulici 5. 2.

Franjo Jakil tovarna kož v Rupi p. Miren in zalogar usnja v Gorici Rastel st. 9.

Novine Franc, mizarski mojster, ima svojo delavnico v Ozki ulici (Via Sretta) v Gorici st. 4. Priporoča se slovenskim topakom.

Ivan Drufa na Travnku, ima delavnico zalogovsakovrstnega in sicer raznega vredna in prečiščenega za tevljarje. Prodaja na drožno in na delo.

Ivan Reja krimar „Alia Colonia“ za veliko vrednino na delu v ulici Mirelli, tudi domaća vina in imena domaća kuhinja. Čene prav zmerne.

Peter Birsa gostilničar pri včeliči, včeliči, kanavagliji, st. 1. priporoča se sestavljati občutljiva domaća vina, vredna občutljiva posebna tečnost, posebna kuhinja.

Anton Obidič včelar v Semeniški ulici st. 4. se priporoča Slovencem v mestu in okolici za blagohodna naroda.

Ivan Kavčič včelar na Kornja ima zalogu prehranjevega piva ter žita, mleka, soli in otrobg.

Ivan Dekleva včelar z včelinom v Gorici ima v svoji založnici vedno na tabo vsakovrstne domaća vina bela in crna, trščanska ter bela dalmatinska. Psarmica se nahaja v Magistratni ulici. Prodaja na delo.

Anton Fon v Semeniški ulici ima prodajalnico vsakovrstnih klobukov in kop, ter gozdilnic. Toči vedno dobra in naravna vina.

Spominjajte se o vsaki priliki šolske dece v „Sloginih“ učnih zavodih.

Martin Poveraj cvinar in včelinjak v Gorici, priporoča svoje sladke zaloge blaga kakor tudi gozdovih oljek. Dalje stave, spadne hlače, zavratnice, včelinje, včeljake in uradniške včelinjake, sablje z včelinjo opravo, zlate in srebrne zvezde skratka vse, kar je potrebno za gospodino včelinjake. Oljke počasnih izdelkov izdeluje točno in nizki ceni.